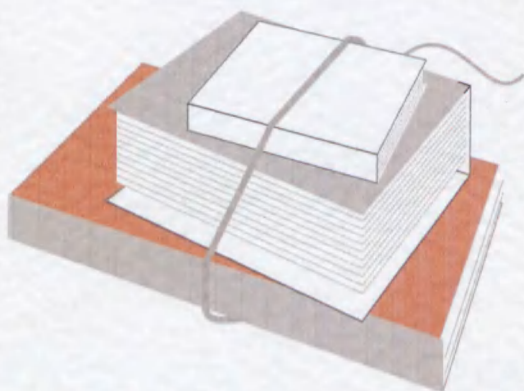




# Bibliotekarz Zamojski





# Bibliotekarz Zamojski



POWIATOWA  
I MIEJSKA  
BIBLIOTEKA  
PUBLICZNA  
W ZAMOŚCIU

2005/1 (21)



**Z ŻYCIA BIBLIOTEK**

|                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Nareszcie u siebie - Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu w nowym lokalu.....                                                                                                                                                                              | 7  |
| „...Chroń naturę tak wspaniałą, dbaj by innym coś zostało”, czyli o kolejnej edycji konkursu ekologicznego.....                                                                                                                                                           | 13 |
| Dla tej garstki, która jeszcze nie czytała... ..                                                                                                                                                                                                                          | 15 |
| Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości - program akcji realizowanej przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu i biblioteki publiczne powiatu w 2005 roku w ramach kampanii Cała Polska Czyta Dzieciom zainicjowanej przez Fundację ABCXXI ..... | 16 |

**POMOCE METODYCZNE**

|                                         |    |
|-----------------------------------------|----|
| Kalendarz rocznic literackich 2006..... | 23 |
|-----------------------------------------|----|

**ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE**

|                                                                             |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|
| Ks. Karol Wojtyła – papież Jan Paweł II i Zamość. Bibliografia w wyborze... | 31 |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|

|                                |    |
|--------------------------------|----|
| <b>TO WARTO WIEDZIEĆ</b> ..... | 41 |
|--------------------------------|----|

|                      |    |
|----------------------|----|
| <b>KRONIKA</b> ..... | 55 |
|----------------------|----|



# **Z ŻYCIA BIBLIOTEK**



# Nareszcie u siebie - Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu w nowym lokalu

Dotychczas Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu nie posiadała własnego obiektu. Mieściła się od 1959 roku w zabytkowej XVII wiecznej synagodze o powierzchni 431,84 m<sup>2</sup>. Był to obiekt niefunkcjonalny, zagrzybiony, w bardzo złym stanie technicznym. Zgodnie z ekspertyzą sporządzoną w roku 1996 wymagał on natychmiastowego remontu. Postępujący proces niszczenia obiektu powodował ogólne zagrożenie dla zgromadzonych zbiorów bibliotecznych, w tym bardzo cennych zbiorów specjalnych oraz starodruków, a także stwarzał zagrożenie bezpieczeństwa czytelników - klientów Biblioteki i pracowników. Ponadto warunki lokalowe nie zapewniały właściwego przechowywania, funkcjonowania i realizacji zadań programowych Biblioteki Publicznej w Zamościu.

Zbiory Biblioteki w chwili wprowadzenia się do synagogi w roku 1959 liczyły 25 tys. woluminów książek, a obecnie liczą ok. 260 tys. jednostek zbiorów bibliotecznych. Sytuacja ta spowodowała sztuczne wydzielenie specjalistycznych filii /prawniczej, technicznej, dla dzieci i młodzieży/ funkcjonujących poza siedzibą główną Biblioteki.

Nowy obiekt Biblioteki pozwolił na włączenie filii specjalistycznych do księgozbioru Biblioteki Głównej, co znacznie usprawni obsługę czytelników i wpłynie na efektywniejsze wykorzystanie kadry bibliotecznej, wzbogacenie oferty usług bibliotecznych, działalności kulturalno-oświatowej, wydawniczej i procesu automatyzacji czynności bibliotecznych oraz spowoduje zwolnienie dotychczas wynajmowanych lokali na działalność biblioteczną.

W roku 1996 Biblioteka wykupiła od Skarbu Państwa budynek na terenie koszar przy ul. Kamiennej, który i zaadaptowano pod funkcje biblioteczne.

Lokal, w którym mieściła się Biblioteka został zwrócony w roku 1999 Gminie Żydowskiej, z zaznaczeniem, że Biblioteka opuści synagogę do końca 2002 roku. Tak się jednak nie stało ze względu na opóźnienia przy modernizacji nowego lokalu Biblioteki w koszarach.

Nowy gmach Biblioteki Zamojskiej to:

- 62 ary zagospodarowanego terenu,
- 3 000 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
- 18 625 m<sup>3</sup> kubatury,
- 230 000 jednostek zbiorów bibliotecznych,
- 200 miejsc w czytelniach,
- 70 miejsc w sali konferencyjno-szkoleniowej,
- 55 planowanych stanowisk komputerowych dla czytelników,
- 1 300 tysięcy rekordów bibliotecznych baz danych.

Nowy lokal Biblioteki stworzy warunki do pozyskania i obsługi nowych grup użytkowników, podniesienia kwalifikacji zawodowych mieszkańców regionu zamojskiego, który charakteryzuje się jednym z najniższych w Polsce poziomów wykształcenia. Został tu zlokalizowany księgozbiór z Biblioteki Głównej przy ul. Pereca 14, Magazynu Zbiorów przy ulicy Reja 18 i 5 filii bibliotecznych, ogółem 230 tys. zbiorów bibliotecznych.

Nowy obiekt PiMBP w Zamościu przy ul. Kamiennej 20 w roku 2004 został podzielony na 2 części pomiędzy w/w Bibliotekę i Młodzieżowy Dom Kultury w Zamościu.

W nowej siedzibie poza dotychczasowymi podstawowymi zadaniami bibliotecznymi w zakresie gromadzenia i udostępniania zbiorów zaplanowano szereg nowych funkcji, takich jak:

- Dział Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa
- Dział Informacji, Bibliografii i Wiedzy o Regionie
- Czytelnia Główna
- Czytelnia Prasy
- Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej
- Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych
- Centrum Informacji Ekologicznej
- Oddział dla Dzieci i Młodzieży
- Sala konferencyjno-szkoleniowa
- Galeria Exlibris
- Mediateka
- Czytelnia Internetowa
- Kabiny do Pracy Indywidualnej.

Trzy ostatnie funkcje zostaną zrealizowane po uzyskaniu środków finansowych na zakup sprzętu komputerowego i multimedialnego. Ogółem powierzchnia przeznaczona dla czytelników wyniesie 1137,7 m<sup>2</sup>.

Dzięki życzliwości pana Prezydenta Marcina Zamoyskiego nasi czytelnicy będą mogli skorzystać z tzw. „Księgozbioru klemensowskiego rodu Zamoyskich”, który obecnie znajduje się w zbiorach Biblioteki im. Łopacińskiego w Lublinie, a już wkrótce będzie w naszej Bibliotece, w dziale Zamościana.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu z racji zasobów bibliotecznych jest największą biblioteką publiczną na obszarze subregionu zamojskiego. Obecnie Biblioteka obsługuje rejon czytelniczy liczący ok. 180 tys. mieszkańców miasta Zamościa i powiatu ziemskiego zamojskiego.

W roku 2004 zarejestrowano w Bibliotece 36 745 czytelników, którzy wypożyczyli 377 213 jednostek zbiorów oraz 155 806 odwiedzin czytelniczych. Rozczytanie środowiska czytelniczego na 100 mieszkańców miasta Zamościa w systemie wypożyczeń na zewnątrz wynosi 33,8%.

Biblioteka w nowej siedzibie będzie przede wszystkim pełnić funkcje centrum informacji oraz będzie miejscem spotkań mieszkańców społeczności lokalnej, jej integracji i rozwijania więzi międzyludzkich, spędzania wolnego czasu oraz aktywności kulturalnej różnych grup społecznych (np. niepełnosprawnych, seniorów, rencistów, bezrobotnych).

Biblioteka Zamojska ma szczególny udział w upowszechnianiu kultury i rozwoju czytelnictwa, pełniąc wiele doniosłych społecznie funkcji w dziedzinie edukacji, kultury i informacji społecznej. Dzięki PiMBP ułatwiony jest dostęp do zbiorów książkowych, audiowizualnych, multimedialnych oraz elektronicznych baz danych /ok. 1 mln 300 tysięcy rekordów/. Biblioteka reaguje na wszelkie zmiany zachodzące w jej otoczeniu – reforma szkolnictwa podstawowego, zawodowego, średniego, dynamiczny rozwój szkolnictwa wyższego, tendencje na rynku pracy – dokonując zmian w tradycyjnym profilu gromadzenia zbiorów. W zbiorach Biblioteki przewagę nad beletrystyką stanowią wydawnictwa popularnonaukowe i naukowe (z zakresu informatyki, zarządzania i marketingu, bankowości, ekologii, psychologii i socjologii, prawa, polityki, geografii oraz historii), podręczniki szkolne i akademickie, wydawnictwa słownikowe a także literatura obcojęzyczna w językach oryginalnych. Wzrasta zapotrzebowanie na „książki mówione”, nie tylko wśród osób niepełnosprawnych i dzieci dyslektycznych, ale także wśród ludzi starszych.

Zdecydowana większość korzystających z PiMBP (62,2%) to osoby uczące się lub dokończające na różnych poziomach, zarówno w szkołach dziennych jak i zaocznych. Miasto Zamość jest ważnym ośrodkiem kształcenia na poziomie wyższym. Funkcjonują tu liczne szkoły wyższe państwowe i prywatne. PiMBP zaspokajając potrzeby czytelnicze studentów w/w szkół stanowi ich zaplecze biblioteczne, tworząc nowe relacje między edukacją a książką.

W roku 2003 utworzony został przy PiMBP Zamojski Ośrodek Informacji Europejskiej, a zbiory w nim gromadzone cieszą się dużym zainteresowaniem różnych grup użytkowników. Działalność Ośrodka oraz aktywna postawa środowiska bibliotekarskiego wpłynęła z pewnością na wyniki referendum akcesyjnego w dniach 6 – 7 czerwca 2003 roku, gdyż wiedza Zamościan była pełniejsza i uporządkowana, a idea zjednoczonej Europy wydała się możliwa do urzeczywistnienia.

Wyjątkową ofertą biblioteczną są przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe, mające na celu wzbogacenie zajęć pozaszkolnych dzieci i młodzieży, z jednej strony, zaś rozwój osobowości i twórczej aktywności z drugiej. Szczególną troską otaczamy czytelników dziecięcych i podejmujemy działania skierowane do potencjalnych użytkowników z tej grupy wiekowej, zapraszając grupy przedszkolne na ciekawe zajęcia. Biblioteka rejestruje ponad 3 tys. czytelników do lat 15. W roku 2004 zrealizowano 816 form animacji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, w których wzięły aktywny udział 7 973 osoby. Obok tradycyjnych

form pracy w czytelnich dziecięcych prowadzimy zajęcia w oparciu o metody pedagogiki zabawy, lekcje przysposobienia czytelniczego, informacyjnego i komputerowego, konkursy literackie, plastyczne, ortograficzne, gry, akcje „Cała Polska czyta dzieciom”.

Celem naszym jest – poprzez atrakcyjną ofertę zbiorów i różnorodność form pracy – zainteresowanie biblioteką jak największej liczby osób dotychczas nie korzystających z bibliotek, dzieci, młodzież, dorosłych. Szczególna uwaga zwrócona zostanie na tzw. blockersów, dzieci i młodzież z rodzin patologicznych i obszarów biedy. Chcemy, aby nasza biblioteka była alternatywnym dla pubów i ławek pod blokiem, miejscem spotkań dla młodzieży, miejscem, z którego korzysta się częściej niż tylko wtedy, gdy potrzebna jest lektura szkolna bądź jej opracowanie.

Wszystkie nasze działania będą prowadziły do tworzenia i wyrównania szans rozwoju i samorealizacji młodego pokolenia.

To również szansa dla nas, bibliotekarzy. Tworzymy tę placówkę od podstaw, korzystamy z najlepszych wzorców, uczymy się nowoczesnego sposobu zarządzania i organizacji pracy. Biblioteka usytuowana jest w centralnym punkcie miasta. Niedaleko Biblioteki (przy ulicy Piłsudskiego) krzyżują się trasy licznych linii autobusowych, a dla zmotoryzowanych klientów przewidziano duży parking. Biblioteka w każdym szczególe przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych - jest winda, z której będą korzystać osoby niepełnosprawne, żeby przemieścić się na pierwsze czy drugie piętro. Chcemy jak najbardziej zbliżyć się do oczekiwań naszych czytelników. Biblioteka będzie realizować swoje zadania poprzez:

- udostępnianie zasobów,
- udostępnianie informacji z wykorzystaniem najnowszych technologii,
- doradztwo,
- organizowanie czasu wolnego użytkowników,
- łatwą dostępność i wydłużony czas pracy.

Zakładamy, że placówka będzie otwarta w godzinach 9.00–19.00, w soboty 9.00–16.00, w niedzielę w razie potrzeb (imprezy).

Bardzo ważnym problemem jest zaplanowana wyjątkowa oferta medialna, na którą staramy się pozyskać środki ze źródeł pozabudżetowych.

Wiek XXI jest nazywany wiekiem informacji. Swobodny i świadomy dostęp do niej jest podstawą społeczeństw demokratycznych. Mieszkańcy Zamościa, żeby nie zostać na marginesie społeczeństwa informacyjnego, muszą nauczyć się korzystać z najnowszych zdobyczy technologii. Zamojszczyzna to region biedny, nie każdy człowiek ma dostęp do komputera czy Internetu. Przez planowaną komputeryzację, wyposażenie w sprzęt multimedialny oraz do digitalizacji zbiorów chcemy naszym czytelnikom stworzyć możliwość korzy-

stania z najnowszych sprzętu komputerowego, oprogramowania, baz danych czy Internetu.

Chcemy nie tylko zapewnić swoim czytelnikom dostęp do Internetu (informacji, poczty, grup dyskusyjnych), ale będzie u nas można napisać na komputerze CV, pracę semestralną czy nawet magisterską, pograć w gry komputerowe, nauczyć się języków, złożyć gazetkę lub zrobić własną stronę WWW.

Działalność naszej biblioteki planujemy równolegle w trzech obszarach: informacji, edukacji i rozrywki.

Galeria Exlibris to pomysł na umożliwienie lokalnej społeczności zaprezentowania swojej twórczości. Będziemy otwarci na inicjatywy różnych środowisk, już teraz zapraszamy wszystkich chętnych do współpracy.

Nasza nowoczesność to również sposób, w jaki zamierzamy dotrzeć do potencjalnego klienta. W roku 1999 wdrożyliśmy pełny komputerowy moduł wypożyczeń i od tego czasu systematycznie go rozwijamy. Priorytetowym zadaniem jest udostępnienie czytelnikom naszego katalogu. PiMBP pracuje w systemie bibliotecznym MAK i LIBRA. W chwili obecnej ze względu na brak serwera, nie możemy udostępnić naszych baz danych w Internecie. Nowoczesna biblioteka powinna dysponować katalogiem on-line, w którym czytelnik widzi stan faktyczny księgozbioru. Z chwilą pozyskania środków na zakup sprzętu komputerowego, udostępnimy nasze bazy danych poprzez Internet. Biblioteka posiada własną stronę WWW /[www.bibliot-zam.pl/](http://www.bibliot-zam.pl/), którą zamierzamy starannie opracować i na bieżąco uzupełniać, by stała się pełnym kompendium wiedzy o naszych zasobach i sposobach korzystania z nich.

Do łączności z naszymi klientami chcemy wykorzystać najnowsze technologie: kontakt mailowy, forum dyskusyjne, powiadamianie o nowościach, imprezach przez SMS-y i maile.

Wszelkie działania i zmiany w organizacji naszej Bibliotek mają na celu uczynienia z niej instytucji przyjaznej i otwartej na oczekiwania mieszkańców i naszych czytelników.

Planujemy wprowadzenie nowych form usług kulturalno-oświatowych z zakresu edukacji estetycznej i literackiej, między innymi:

- popularyzację wiedzy o Europie i kulturze państw europejskich;
- popularyzację wiedzy o naszych wschodnich sąsiadach, m.in. Ukrainie, jej kulturze, literaturze, współpracy w Euroregionie Bug;
- wymianę publikacji, gromadzenie zbioru wydawnictw o problemach europejskich i ukraińskich;
- organizację wystaw prezentujących reprezentatywne zjawiska w sztuce i literaturze europejskiej i naszych wschodnich sąsiadów;
- podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych służących kultywowaniu tradycji regionalnych, narodowych, ogólnoeuropejskich;

- spotkania z przedstawicielami środowisk artystycznych i literackich oraz krytykami sztuki i literatury z Polski, Ukrainy i Unii Europejskiej;
- spotkania z przedstawicielami miejscowego i ukraińskiego środowiska twórczego;
- bieżącą dokumentację życia kulturalnego miasta i regionu zamojskiego oraz jej promocję w Internecie;
- inicjowanie działań na rzecz dostępu do dóbr kultury osób niepełnosprawnych poprzez pedagogikę zabawy, biblioterapię, muzykoterapię, warsztaty twórczego myślenia, realizację programu „Biblioteka bez granic”;
- wspieranie edukacji kulturalnej poprzez inicjowanie programów edukacyjnych promujących literaturę o wysokich walorach dydaktycznych i wychowawczych, zacieśnianie więzi pomiędzy twórcą a odbiorcą jego dzieła.

Mocnymi stronami Zamojskiej Biblioteki są bogate zbiory, ciekawa oferta kulturalna, rozwijająca się współpraca z instytucjami i organizacjami lokalnymi oraz przekonanie naszych bibliotekarzy o konieczności zmian, jakie niesie gwałtowny rozwój technologii informacyjnej i zachodzące przemiany cywilizacyjne. Rozumieją oni, że nowe zadania stawiane przed Biblioteką wymagają permanentnego kształcenia i podnoszenia swoich umiejętności.

Otwarcie Biblioteki uzależnione jest od terminu ukończenia prac budowlanych i oddania obiektu do użytku. Mamy nadzieję, że nastąpi to już w miesiącu maju br. Dzięki ofiarnej pracy pracowników Biblioteki udało się przenieść blisko 230 000 zbiorów w okresie trzech miesięcy. Przy tej okazji przeprowadziliśmy skontrum zbiorów bibliotecznych, uporządkowaliśmy zbiory biblioteczne na półkach w magazynie i w poszczególnych działach, bazy danych i jesteśmy gotowi do przyjęcia naszych czytelników, którzy zniecierpliwieni pytają, kiedy będą mogli korzystać z biblioteki. Jednocześnie nastąpiła korekta miejskiej sieci bibliotecznej. Z 11 funkcjonujących filii pozostanie 6, które będą funkcjonowały w największych rejonach czytelniczych miasta Zamościa.

Halina Biniek

## **„...Chroń naturę tak wspaniałą, dbaj by innym coś zostało”, czyli o kolejnej edycji konkursu ekologicznego**

W lutym 2005 roku Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Zamościu po raz szósty rozpoczęła realizację przedsięwzięcia służącego edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży. Był nim konkurs literacko-plastyczny zatytułowany *Cuda natury*.

Poprzez działalność konkursową pragniemy zachęcić młodych czytelników naszych bibliotek do odkrywania i poznawania piękna oraz różnorodności polskiej przyrody. Przedsięwzięcie stanowiło doskonałe tło dla kształtowania właściwych postaw wobec środowiska naturalnego i jego zasobów. Służyło też rozwijaniu i popularyzacji kultury proekologicznej.

Konkurs realizowany był na terenie miasta Zamościa i powiatu zamojskiego. Zgodnie z założeniami regulaminowymi uczestnicy mogli startować w 3 kategoriach wiekowych. Dla najmłodszych (dzieci z klas I – III) przewidziana została działalność plastyczna - prezentacja piękna polskiej przyrody w dowolnym jej miejscu i formie - przy użyciu różnych technik i środków plastycznych. Dzieciom i młodzieży starszych klas szkoły podstawowej, a także młodzieży gimnazjalnej zaproponowaliśmy ułożenie hasła lub innej krótkiej formy literackiej nawołującej do poszanowania przyrody.

Przedsięwzięcie zostało przyjęte z ogromnym zainteresowaniem. Powstało 168 ilustracji i 64 utwory. Fascynujący świat przyrody stał się inspiracją zarówno plastyczną jak i literacką, m. in. dla dzieci i młodzieży z Zamościa, Krasnobrodu, Komarowa, Sitna, Jarosławca, Skierbieszowa, Adamowa, Kaczórek, Szewni Górnej, Kalinowic, Płoskiego, Barchaczowa. Liczne uczestnictwo dowodzi, że mało kto tak jak dzieci i młodzież potrafi dojrzeć i docenić walory krajobrazu naturalnego wraz z całym jego bogactwem. Po raz kolejny uczestnicy konkursu udowodnili, że sprawy ochrony środowiska naturalnego są im niezmiernie bliskie. Młodzi ekolodzy poprzez prezentację plastyczną urody rodzimego krajobrazu, jak również w powstałych strofach literackich apelują o rozsądne korzystanie z dóbr i zasobów środowiska naturalnego. Namawiają też do rezygnacji z dążenia człowieka do podniesienia swojego poziomu życia za wszelką cenę.

29 kwietnia br. odbyło się podsumowanie konkursu, podczas którego ogłoszone zostały oficjalne wyniki. Nagrodami uhonorowano dziewięciu autorów najciekawszych prac: Aleksandrę Michońską i Magdalenę Szymanek z Zamościa, Klaudię Kaczoruk z Adamowa, Ewelinę Skrzyńską i Martę Naklicką z Bliżowa, Mateusza Sokoła z miejscowości Nawóz w gm. Nielisz, Martę Gałka i Angelikę Lewandowską z Krasnobrodu oraz Joannę Kuźniarską

z Komarowa. Ponadto przyznano siedemnaście wyróżnień. Laureaci konkursu otrzymali nagrody książkowe, dyplomy, pisemne podziękowania. Obejrżeli również film pt. *Obszary chronione Zamojszczyzny*, który na prośbę organizatorów zaprezentowała pani Małgorzata Ciuryło z Zespołu Zamojskich Parków Krajobrazowych.

Podczas podsumowania konkursu otwarta została wystawa pokonkursowa ph. *Cuda natury*. Wyeksponowano na niej wszystkie nagrodzone i wyróżnione prace plastyczne oraz inne, interesujące zarówno pod względem tematycznym jak i artystycznym. Plastyczna część ekspozycji urozmaicona została tekstami literackimi – najciekawszymi hasłami, dwuwierszami, krótkimi utworami o tematyce proekologicznej. Materiałem dokumentującym zrealizowane przedsięwzięcie jest wydawnictwo pokonkursowe pt. *Cuda natury* przygotowane przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu.

Organizatorzy konkursu składają serdeczne podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do jego rozpropagowania i tak ogromnego zainteresowania nim. Dziękujemy osobom kierującym działalnością dzieci i młodzieży, bibliotekarzom, dyrektorom ośrodków kultury i szkół, nauczycielom. Podziękowania kierujemy też do pani Elżbiety Gnyp z Wydziału Edukacji, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki Starostwa Powiatowego w Zamościu za pomoc w ocenie prac konkursowych. Szczególne podziękowania składamy Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie za finansowe wsparcie podjętego zadania.

Z nadzieją, że konkurs, nie tylko jego uczestnikom, pozwolił popatrzeć na otaczającą nas przyrodę jak na prawdziwy cud natury, zachęcamy wszystkich ludzi do działalności zwanej EKOLOGIĄ.

Halina Zielińska

## Dla tej garstki, która jeszcze nie czytała...

*Dobra książka to rodzaj alkoholu, też idzie do głowy.* Ten i inne cytaty królowały w pracach młodych biorących udział w konkursie *Lektura też może być przyjemna*. Autorzy recenzji najpopularniejszych lektur szkolnych przedstawiali w części wartościująco – oceniającej argumenty przemawiające za tym, że warto sięgnąć po lekturę omawianą przez nich.

Kto był najbardziej przekonujący, kto wywołał największe zaciekawienie Komisji Konkursowej?

Uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie laureatom nagród nastąpiło 13 maja 2005 r. Uczestników konkursu jury oceniało w trzech kategoriach wiekowych. W najmłodszej kategorii, obejmującej młodzież szkoły podstawowej klasy IV, V, VI, najlepsze recenzje zebrała praca Tomasza Kustry, ucznia VI klasy Szkoły Podstawowej nr 4 w Zamościu. Autor już w samym tytule pracy *Dla tej garstki, która jeszcze nie czytała...*, sugeruje, że książka cieszy się ogromnym „wzięciem”. Krótka lecz napisana z rozmachem recenzja książki M. Musierowicz „Kwiat kalafiora” otrzymała I nagrodę za zacięcie dziennikarskie ujawniające się w umiejętności zaciekawienia potencjalnego czytelnika nie poprzez rozbudowaną prezentację problemu utworu, ale apelowanie do wyobraźni odbiorcy. W tej kategorii zdobywcami nagród byli również szóstoklasiści Mateusz Bielak ze Szkoły Podstawowej nr 4 oraz Katarzyna Szymczyk ze Szkoły Podstawowej nr 6. Obydwoje zachęcali do przeczytania książki L.M. Montgomery „Ani z Zielonego Wzgórza”.

Konkurs nie zainteresował zamojskich gimnazjalistów. Co miało też istotny wpływ na przyznanie w tej kategorii jednej nagrody. Otrzymała ją Katarzyna Chwiejda uczennica III klasy Gimnazjum nr 4 za dojrzałą interpretację złożonej problematyki „Antygony” Sofoklesa, jej merytoryczną zawartość. Szczególnym walorem pracy było uświadomienie czytelnikowi aktualnych aspektów lektury.

*Bardzo lubię czytać książki, ale fakt, że któraś z nich to lektura szkolna sprawia, że niechętnie po nią sięgam. Jednak z powieścią M. Bułhakowa Mistrz i Małgorzata było zupełnie inaczej.* Tak zakończyła swą recenzję zdobywczyni I nagrody w najstarszej kategorii Beata Dzięgiel uczęszczająca do I Liceum Ogólnokształcącego. Praca jej autorstwa prezentowała wysoki poziom interpretacji utworu, autorka wskazywała na istotne walory lektury. Wśród młodzieży ponadgimnazjalnej zaciekały sposobem prezentacji utworów Zuzanna Guty uczennica klasy II z II Liceum Ogólnokształcącego oraz Katarzyna Wołos uczennica klasy III z IV Liceum Ogólnokształcącego prezentująca powieść M. Bułhakowa „Mistrz i Małgorzata”.

Laureaci otrzymali nagrody książkowe, zaś Beata Dzięgiel, zdobywczyni I nagrody w najstarszej kategorii wiekowej pojedzie na wycieczkę do Lwowa.

Jolanta Miksza-Kordulska

# Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości

program akcji realizowanej przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną w Zamościu i biblioteki publiczne powiatu w 2005 roku w ramach kampanii  
Cała Polska Czyta Dzieciom zainicjowanej przez Fundację ABCXXI

## Imprezy planowane do realizacji w okresie styczeń - marzec 2005 roku:

1. **Gwiazdkowy kufer z książkami** – organizacja zbiórki nowych książek prowadzona w okresie grudzień 2004 – styczeń 2005 r. w 9 placówkach bibliotecznych miasta Zamościa. Zebrane książki przekazane zostaną dla Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała w Zamościu.
2. **Zimowe zajęcia** dla dzieci i młodzieży w bibliotekach, podczas których organizowane jest głośne czytanie, m.in. „Bajkowy świat Aleksandra Puszkina” (FB nr 10), „Europa pełna bajek”(FB nr 8), „Misio-landia” (GBP Stary Zamość), „Książki mówią, że ciekawscy żyją mądrzej” (FB Zubowice gm. Komarów). W gronie osób zaproszonych do czytania dzieciom są bibliotekarze, nauczyciele, rodzice, dziadkowie, przedstawiciele władz oraz inne znane w środowisku osoby.
3. **Głośne czytanie** tekstów literackich przez bibliotekarzy w placówkach szkolno-wychowawczych - Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała w Zamościu, przedszkola i szkoły podstawowe na terenie miasta i powiatu.
4. Wiosenna zbiórka książek – udział PiMBP i filii miejskich w zbiorce książek ph. **Podzielmy się książkami, z których wyrosliśmy** zainicjowanej przez Fundację ABCXXI. Zbiórka książek prowadzona jest w 8 placówkach bibliotecznych m. Zamościa. Zebrane książki przekazane zostaną najbardziej potrzebującym.

## „W zaczarowanym świecie baśni Hansa Christiana Andersena” – cykl imprez rocznicowych organizowanych w okresie kwiecień – czerwiec 2005

1. **Głośne czytanie** utworów H. Ch. Andersena ze szczególnym uwzględnieniem mniej znanych utworów bajkopisarza (filie m. Zamościa: FB nr 2, FB nr 8, FB nr 10, MGBP Szczepieszyn).
2. **Konkursy** i zabawy popularyzujące twórczość autora, m.in. konkurs zabawowy „Co wiem o twórczości H. Ch. Andersena (FB nr 2), cykl zabaw „Zabawy z Panem Andersenem”(FB nr 8).
3. **Wystawy** i wystawki poświęcone autorowi (PiMBP, FB nr 2, FB nr 9).

4. „W zaczarowanym świecie baśni Hansa Christiana Andersena” – konkurs dla dzieci organizowany we współpracy z *Kroniką Tygodnia*.
5. „Lektura też może być przyjemna” – podsumowanie konkursu literackiego, którego celem był rozwój kultury czytelnictwa i językowej wśród dzieci i młodzieży m. Zamościa.
6. „Dzieciństwo jak baśń, czyli o literaturze dla dzieci” – organizacja szkolenia dla bibliotekarzy, pedagogów i innych osób pracujących z dziećmi.

Udział w akcji zainicjowanej przez Fundację ABCXXI II Książkowy Maraton Fundatorów ph. *1 firma – 1 książka* służącej pozyskiwaniu nowych książek dla dzieci i młodzieży. Akcja rozpocznie się 1 maja. PiMBP w Zamościu poza zgłoszeniem swego udziału w akcji ogólnopolskiej poszukiwać będzie fundatorów książek do bibliotek wśród firm działających na terenie miasta Zamościa.

#### Obchody IV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom w dniach 29 maja – 5 czerwca

1. **3 czerwiec: Wspólne czytanie – magiczna podróż ku dorosłości** – impreza podsumowująca dotychczasowe działania podjęte w ramach akcji Cała Polska Czyta Dzieciom. W programie imprezy:
  - spotkanie z Barbarą Gawryluk autorką książek dla dzieci,
  - kiermasz książki dziecięcej przygotowany wspólnie z Wydawnictwem Literatura,
  - występ Teatryku Dziecięcego z Przedszkola nr 1 w Zamościu,
  - podsumowanie konkursu „W zaczarowanym świecie baśni H. Ch. Andersena”,
  - głośne czytanie dzieciom baśni H. Ch. Andersena przez znanych Zamościan.
2. **Głośne czytanie** tekstów literackich przez bibliotekarzy w bibliotekach, szkołach, przedszkolach, placówkach szkolno-wychowawczych:
  - *Przedpołudnie z bajką* - głośne czytanie bajek w Przedszkolu nr 14 w Zamościu (czyta bibliotekarz z FB nr 10),
  - *Dzieci mają głos – poranek bajek* – czytanie fragmentów bajek Ch. Perraulta dzieciom ze Sz. P. nr 8 oraz ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Zamościu (czyta bibliotekarz z FB nr 9),
  - Spotkanie dzieci przedszkolnych z panią Janiną Czarniecką - twórcą regionalnym w FB nr 11,
  - *Przedpołudnie z bajką* – głośne czytanie dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej przez bibliotekarza FB nr 10,

- *Z książką u dzieci* – głośne czytanie dzieciom w szkołach podstawowych gm. Zamość. Czytają bibliotekarze z BPG Zamość i 6 filii bibliotecznych,
- *Spotkania z książką* – głośne czytanie, konkurs czytelniczy i zajęcia plastyczne w BPG Radecznicza.

### 3. **Organizacja wystawy *Za górami za lasami dorastamy wraz z bajkami* popularyzującej literaturę dla najmłodszych.**

Organizacja imprez wakacyjnych ph. „Lato z książką” w filiach bibliotecznych m. Zamościa (lipiec – sierpień)

1. ***Przyjaciele dzieciństwa*** – cykl imprez wakacyjnych połączony z głośnym czytaniem klasyki literatury dziecięcej. W zajęciach wykorzystane zostaną utwory A. A. Milne, L. Carroll, J. Brzechwy, C. Collodiego, Cz. Janczarskiego, T. Jansson.
2. ***Lato ze Słoneczkiem*** – zajęcia z głośnego czytania popularyzujące twórczość Marii Buyno-Arctowej,
3. ***W Książkolandii, czyli książeczki na dziecięce smutki*** - głośne czytanie utworów Andersena, J. Brzechwy, A. Grabowskiego.  
Głośnemu czytaniu prowadzonemu w okresie wakacji towarzyszyć będą konkursy, zabawy czytelnicze, projekcje filmów, wystawy.

Jesienno - zimowe spotkania z książką (wrzesień – grudzień)

1. **Ogłoszenie i realizacja** wśród dzieci przedszkolnych i uczniów klas I-III szkół podstawowych m. Zamościa konkursu na nazwę sali zabaw dla najmłodszych przy Oddziale dla Dzieci i Młodzieży PiMBP w Zamościu,
2. **Gwiazdkowy kufer z książkami** – organizacja zbiórki nowych książek. Kontynuacja akcji zapoczątkowanej w 2004 roku,
3. **Głośne czytanie** literatury dziecięcej o tematyce zimowej, m.in.: czytanie fragmentów opowiadania J. Kilkolskiego *Opowieści o Laponii, Krajinie Świętego Mikołaja, i o skrzacie, który zna odpowiedzi* oraz J. Gardnera - *Tajemnica Bożego Narodzenia*,
4. **podsumowanie konkursu i nadanie nazwy** sali zabaw dla najmłodszych przy Oddziale dla Dzieci i Młodzieży PiMBP w Zamościu.

Partnerzy akcji:

- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Zamościu,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała w Zamościu,

- zamojskie szkoły podstawowe i gimnazjalne,
- miejski przedszkola w Zamościu,
- Szkoła Podstawowa w Sitańcu, gm. Zamość,
- Szkoły Podstawowa w Białobrzegach w Kalinowicach, w Lipsku, w Mokrem, w Płoskiem, w Wysokiem, w Zawadzie gm. Zamość,

#### Patronat medialny:

- *Kronika Tygodnia*
- Radio ESKA

#### Promocja przedsięwzięć programowych:

- Baner reklamowy *Wspólne Czytanie magiczna podróż ku dorosłości* na budynku PiMBP w Zamościu, ul. Kamienna 20,
- zapowiedzi reklamowe w Radio ESKA i Katolickim Radio Zamość,
- informacje telewizyjne w Zamojskiej Telewizji Kablowej i Panoramic Lubelskiej,
- artykuły prasowe w Bibliotekarzu Zamojskim, Zamojskim Kwartalniku Kulturalnym, Kronice Tygodnia, Tygodniku Zamojskim, Dzienniku Wschodnim, Kurierze Lubelskim,
- informacje reklamowe na stronie internetowej PiMBP w Zamościu,
- plakaty reklamujące akcję Cała Polska Czyta Dzieciom w PiMBP w Zamościu oraz jej filiach, a także w bibliotekach publicznych powiatu zamojskie i w placówkach partnerskich.

Zielińska Halina



# **POMOCE METODYCZNE**



# Kalendarz rocznic literackich 2006

- 250 rocz. ur. – TOMASZ KAJETAN WĘGIERSKI (1756-1787), poeta pol.  
370 rocz. ur. i 305 rocz. śm. – JAN CHRZYSTOM PASEK (1636-1701), pamiętnikarz pol.  
385 rocz. ur. i 310 rocz. śm. – WACŁAW POTOCKI (1621-1696), poeta pol.  
425 rocz. śm. – MIKOŁAJ SĘP SZARZYŃSKI (1550-1581), poeta pol.

## STYCZEŃ

- 3.01 100 rocz. ur. – ROMAN BRANDSTAETTER (1906-1987), pisarz pol.  
4.01 65 rocz. śm. – HENRI BERGSON (1859-1941), filozof franc.; 1927 – Nagroda Nobla  
5.01 85 rocz. ur. – FRIEDRICH DÜRRENMATT (1921-1990) szwajc. dramatopisarz, prozaik, reżyser i teoretyk teatru tworzący w jęz. niem.  
9.01 130 rocz. ur. – ADOLF NOWACZYŃSKI (1876-1944), pisarz pol.  
10.01 55 rocz. śm. – SINCLAIR LEWIS (1885-1951), pisarz amer., 1930 – Nagroda Nobla  
10.01 20 rocz. śm. – JAROSLAV SEIFERT (1901-1986), poeta czes.; 1984 – Nagroda Nobla; 23.09 – 105 rocz. ur.  
12.01 30 rocz. śm. – AGATA CHRISTIE (1890-1976), pisarka ang.  
12.01 130 rocz. ur. – JACK LONDON (1876-1916), pisarz amer.; 22.11 – 90 rocz. śm.  
13.01 60 rocz. śm. – JAMES JOYCE (1882-1941), pisarz irl. piszący w jęz. ang.  
14.01 120 rocz. ur. – HUGH JONES LOFTING (1886-1947), pisarz amer., autor utworów dla dzieci  
18.01 70 rocz. śm. – RUDYARD KIPLING (1865-1936), pisarz ang.; 1907 – Nagroda Nobla  
20.01 180 rocz. śm. – STANISŁAW STASZIC (1755-1826), pol. pisarz polityczny  
22.01 85 rocz. ur. – KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI (pseud. Jan Bugaj) (1921-1944), poeta pol.  
27.01 180 rocz. ur. – MICHAIL J. SAŁTYKOW-SZCZEDRIN (właśc. M.J. Sałtykow, pseud. Szczedrin) (1826-1889), ros. pisarz, satyryk i publicysta  
29.01 130 rocz. ur. – ADAM GRZYMAŁA-SIEDLECKI (1876-1967), pisarz pol., eseista, tłumacz  
29.01 140 rocz. ur. – ROMAIN ROLLAND (1866-1944), pisarz franc.; 1915 – Nagroda Nobla  
29.01 75 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ SCISŁOWSKI (1931-1994), pol. autor utworów dla dzieci i młodzieży  
31.01 50 rocz. śm. – ALAN ALEXANDER MILNE (1882-1956), pisarz ang., autor książek dla dzieci

## LUTY

- 6.02 100 rocz. ur. – JADWIGA KORCZAKOWSKA (1906-1994), pol. poetka, pisarka, autorka utworów dla dzieci  
9.02 125 rocz. śm. – FIODOR DOSTOJEWSKI (1821-1881), pisarz ros.; 11.11 – 185 rocz. ur.  
10.02 120 rocz. ur. – JERZY SZANIAWSKI (1886-1970), dramatopisarz pol.

- 11.02 20 rocz. śm. – FRANK HERBERT (1920-1986), pisarz amer.
- 11.02 90 rocz. ur. – SEWERYNA SZMAGLEWSKA (1916-1992), pisarka pol., autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 17.02 150 rocz. śm. – HEINRICH HEINE (1797-1856), poeta niem.
- 18.02 40 rocz. śm. – STANISŁAW MACKIEWICZ (pseud. Cat) (1896-1966), pol. pisarz, eseista, publicysta, historyk; 18.12 – 110 rocz. ur.
- 18.02 75 rocz. ur. – TONI MORRISON (1931), pisarka amer.; 1993 – Nagroda Nobla
- 24.02 220 rocz. ur. – WILHELM GRIMM (1786-1859), niem. filolog, zbieracz i wydawca baśni i legend
- 24.02 65 rocz. śm. – EMIL ZEGADŁOWICZ (1888-1941), pisarz pol.
- 28.02 90 rocz. śm. – HENRY JAMES (1843-1916), pisarz amer.
- 28.02 100 rocz. ur. – WIESŁAW WERNIC (1906-1986), pol. prozaik, autor utworów dla dzieci i młodzieży; 1.08 – 20 rocz. śm.

## MARZEC

- 5.03 40 rocz. śm. – ANNA ACHMATOWA (1888-1966), poetka ros.
- 7.03 95 rocz. ur. – STEFAN KISIELEWSKI (1911-1991), pol. prozaik, publicysta, kompozytor, krytyk muz.; 27.09 – 15 rocz. śm.
- 7.03 150 rocz. śm. – KAJETAN KOŹMIAN (1771-1856), poeta pol.; 31.12 – 235 rocz. ur.
- 18.03 10 rocz. śm. – ODISEAS ELITIS (właśc. O. Alepudelis) (1911-1996), gr. poeta, eseista, tłumacz; 1979 – Nagroda Nobla; 2.11 – 95 rocz. ur.
- 21.03 220 rocz. ur. – JOACHIM LELEWEL (1786-1861), pol. historyk, działacz polityczny; 29.05 – 145 rocz. śm.
- 23.03 75 rocz. ur. – JERZY KRZYSZTOŃ (1931-1982), pol. pisarz, tłumacz
- 23.03 125 rocz. ur. – ROGER MARTIN DU GARD (1881-1958), pisarz franc.; 1937 – Nagroda Nobla
- 24.03 80 rocz. ur. – DARIO FO (ur. 1926), wł. reżyser, pisarz; 1997 – Nagroda Nobla

## KWIECIEŃ

- 1.04 110 rocz. ur. – POLA GOJAWICZYŃSKA (1896-1963), pisarka pol.
- 3.04 110 rocz. ur. – JÓZEF CZAPSKI (1896-1993), pol. eseista, autor wspomnień, krytyk sztuki, artysta malarz
- 3.04 15 rocz. śm. – (HENRY) GRAHAM GREENE (1904-1991), pisarz ang.
- 8.04 75 rocz. śm. – ERIK AXEL KARLFELDT (1864-1931), poeta szwedz.; 1931 – Nagroda Nobla
- 10.04 15 rocz. śm. – ADOLF LEKKI (1923-1991), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 13.04 100 rocz. ur. – SAMUEL BECKETT (1906-1989), pisarz i dramaturg irł.; 1969 – Nagroda Nobla
- 14.04 90 rocz. ur. – WOJCIECH ŻUKROWSKI (1916-2000), pol. prozaik, eseista, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 17.04 210 rocz. ur. – STANISŁAW JACHOWICZ (1796-1857), pol. bajkopisarz i pedagog, autor utworów dla dzieci
- 17.04 20 rocz. śm. – MARIA WARDASÓWNA (1907-1986), pisarka pol., autorka utworów dla dzieci i młodzieży

- 22.04 390 rocz. śm. – MIGUEL CERVANTES DE SAAVEDRA (1547-1616), pisarz hiszp.
- 23.04 10 rocz. śm. – PAMELA TRAVERS (1906-1996), pisarka ang., autorka utworów dla dzieci i młodzieży; 9.08 – 100 rocz. ur.
- 23.04 390 rocz. śm. – WILLIAM SZEKSPIR (1564-1616), ang. poeta, dramatopisarz
- 26.04 15 rocz. śm. – JERZY AFANASJEW (1932-1991), pol. poeta, satyryk, autor utworów dla dzieci
- 26.04 275 rocz. śm. – DANIEL DEFOE (właśc. D. Foe) (1660-1731), pisarz ang.

## MAJ

- 2.05 180 rocz. śm. – ANTONI MALCZEWSKI (1793-1826), poeta pol.
- 3.05 15 rocz. śm. – JERZY KOSIŃSKI (1933-1991), pisarz żyd. pochodzenia polskiego
- 3.05 115 rocz. ur. – TADEUSZ PEIPER (1891-1969), pol. poeta, prozaik, krytyk lit. i teatr., tłumacz
- 5.05 160 rocz. ur. – HENRYK SIENKIEWICZ (1846-1916), pisarz pol., 1905 – Nagroda Nobla; 15.11 – 90 rocz. śm.
- 7.05 40 rocz. śm. – STANISŁAW JERZY LEC (1909-1966), pol. poeta, satyryk
- 7.05 145 rocz. ur. – RABINDRANATH TAGORE (właśc. R. Thakur) (1861-1941), ind. poeta, prozaik, filozof, myśliciel; 1913 – Nagroda Nobla; 7.08 – 65 rocz. śm.
- 10.05 20 rocz. śm. – ANNA KAMIENSKA (1920-1986), pol. poetka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży, tłumaczka
- 11.05 90 rocz. ur. – CAMILO JOSÉ CELA (1916-2002), pisarz i poeta hiszp.; 1989 – Nagroda Nobla
- 11.05 35 rocz. śm. – RAFAŁ WOJACZEK (1945-1971), poeta pol.
- 13.05 90 rocz. śm. – SZOLEM ALEJCHEM (właśc. Szolem Rabinowicz) (1859-1916), pisarz żyd. tworzący w jęz. jidysz
- 15.05 100 rocz. ur. – JAN BARANOWICZ (1906-1983), pisarz i poeta pol., autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 19.05 35 rocz. śm. – CZESŁAW JANCZARSKI (1911-1971), pol. poeta, autor utworów dla dzieci i młodzieży; 2.09 – 95 rocz. ur.
- 20.05 20 rocz. śm. – KAROL OLGIERD BORCHARDT (1905-1986), pisarz pol.
- 23.05 100 rocz. śm. – HENRYK IBSEN (1828-1906), dramatopisarz norw.
- 23.05 115 rocz. ur. – PÄR LAGERKVIST (1828-1906), szwedz. poeta, prozaik i dramatopisarz; 1951 – Nagroda Nobla
- 31.05 25 rocz. śm. – MICHAŁ SPRUSIŃSKI (1940-1981), pol. poeta, eseista, krytyk lit.

## CZERWIEC

- 6.06 400 rocz. ur. – PIERRE CORNEILLE (1606-1684), dramatopisarz franc.
- 6.06 165 rocz. ur. – ELIZA ORZESZKOWA (1841-1910), pisarka pol.
- 8.06 50 rocz. śm. – JAN LECHOŃ (właśc. Leszek Serafinowicz) (1899-1956), poeta, satyryk, krytyk lit.
- 14.06 20 rocz. śm. – JORGE LUIS BORGES (1899-1986), pisarz argent.
- 18.06 70 rocz. śm. – MAKSYM GORKI (właśc. A.M. Pieszkow) (1868-1936), pisarz ros.
- 19.06 75 rocz. śm. – JERZY LIEBERT (1904-1931), poeta pol.
- 23.06 20 rocz. śm. – JERZY PUTRAMENT (1910-1986), pol. poeta, prozaik

- 24.06 385 rocz. ur. – JAN ANDRZEJ MORSZTYN (1621-1693), poeta pol.  
 27.06 5 rocz. śm. – TOVE JANSSON (1914-2001), pisarka fińska tworząca w jęz. szwedz., autorka utworów dla młodzieży  
 30.06 95 rocz. ur. – CZESŁAW MIŁOŚZ (1911-2004), pol. poeta, prozaik, eseista, tłumacz; 1980 – Nagroda Nobla

## LIPIEC

- lipiec 310 rocz. śm. – WACŁAW POTOCKI (1621-1696), poeta pol.; 385 rocz. ur.  
 2.07 45 rocz. śm. – ERNEST HEMINGWAY (1899-1961), pisarz amer., 1954 – Nagroda Nobla  
 4.07 30 rocz. ur. – ANTONI SŁONIMSKI (1895-1976), pol. poeta, prozaik, autor sztuk scenicznych, felietonista, satyryk  
 4.07 65 rocz. śm. – TADEUSZ ŻELEŃSKI (BOY) (1874-1941), pol. poeta, satyryk, krytyk literacki i teatralny, tłumacz  
 8.07 210 rocz. śm. – ADAM NARUSZEWICZ (1733-1796), poeta pol.  
 9.07 90 rocz. ur. – STANISŁAW PAGACZEWSKI (1916-1984), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży  
 10.07 10 rocz. śm. – CZESŁAW CENTKIEWICZ (1904-1996), pol. pisarz, reportażysta, autor utworów dla młodzieży  
 10.07 15 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK (1900-1991), pol. poeta, satyryk, autor utworów dla dzieci, tłumacz  
 15.07 130 rocz. śm. – ALEKSANDER FREDRO (1793-1876), pol. poeta, komediopisarz  
 24.07 15 rocz. śm. – ISAAC BASHEVIS SINGER (1904-1991), prozaik żyd. tworzący w jidysz, publicysta, krytyk; 1978 – Nagroda Nobla  
 26.07 150 rocz. ur. – GEORGE BERNARD SHAW (1856-1950), ang. dramatopisarz, krytyk i publicysta pochodzenia irł., 1925 – Nagroda Nobla  
 27.07 165 rocz. śm. – MICHAŁ J. LERMONTOW (1814-1841), poeta ros.

## SIERPIEŃ

- 1.08 80 rocz. śm. – JAN KASPROWICZ (1860-1926), poeta pol.  
 4.08 80 rocz. ur. – RENÉ GOSCINNY (1926-1977), humorysta franc. pochodzenia pol., rysownik, autor utworów dla dzieci  
 6.08 5 rocz. śm. – JORGE AMADO (1912-2001), brazył. pisarz i publicysta  
 7.08 85 rocz. śm. – ALEKSANDER BŁOK (1880-1921), poeta ros.  
 8.08 10 rocz. śm. – JULIAN STRYKOWSKI (pierwotnie J. Stark) (1905-1996), pisarz pol.  
 9.08 100 rocz. ur. – PAMELA TRAVERS (1906-1996), pisarka ang., autorka utworów dla dzieci i młodzieży; 23.04 – 10 rocz. śm.  
 10.08 15 rocz. śm. – TADEUSZ NOWAK (1930-1991), pol. poeta, prozaik  
 10.08 110 rocz. ur. – STEFAN WIECHECKI (WIECH) (1896-1979), pol. prozaik, satyryk  
 13.08 60 rocz. śm. – HERBERT GEORGE WELLS (1866-1946), pisarz ang.; 21.09 – 140 rocz. ur.  
 14.08 50 rocz. śm. – BERTOLT BRECHT (1898-1956), niem. dramatopisarz, poeta, teoretyk teatru, reżyser

- 19.08 70 rocz. śm. – FEDERICO GARCÍA LORCA (1898-1936), hiszp. poeta, dramatopisarz  
 19.08 80 rocz. ur. – MAŁGORZATA HILLAR (1926-1995), poetka pol.  
 20.08 105 rocz. ur. – SALVATORE QUASIMODO (1901-1968), wł. poeta; 1959 – Nagroda Nobla  
 25.08 30 rocz. śm. – EYVIND JOHNSON (1900-1976), pisarz szwedz.; 1974 – Nagroda Nobla

## WRZESIEŃ

- 2.09 30 rocz. śm. – STANISŁAW GROCHOWIAK (1934-1976), poeta pol.  
 4.09 90 rocz. śm. – JOSÉ ECHEGARAY (1832-1916), hiszp. dramatopisarz i polityk; 1904 – Nagroda Nobla  
 10.09 185 rocz. śm. – FRANCISZEK ZABŁOCKI (1752-1821), komediopisarz pol.  
 12.09 25 rocz. śm. – EUGENIO MONTALE (1896-1981), wł. poeta, krytyk literacki; 1975 – Nagroda Nobla; 12.10 – 110 rocz. ur.  
 19.09 95 rocz. ur. – WILLIAM GOLDING (1911-1993), pisarz ang., 1983 – Nagroda Nobla  
 20.09 35 rocz. śm. – JORGOS SEFERIS (właśc. J. Seferiadis) (1900-1971), poeta gr.; 1963 – Nagroda Nobla  
 24.09 185 rocz. ur. – CYPRIAN KAMIL NORWID (1821-1883), poeta pol.  
 24.09 110 rocz. ur. – FRANCIS SCOTT FITZGERALD (1896-1940), pisarz amer.  
 28.09 20 rocz. śm. – EWA SZELBURG-ZAREMBINA (1899-1986), pol. poetka, autorka utworów dla dzieci

## PAŹDZIERNIK

- 4.10 265 rocz. śm. – FRANCISZEK KARPIŃSKI (1741-1825), poeta pol.  
 9.10 70 rocz. ur. – AGNIESZKA OSIECKA (1936-1997), pol. pisarka, poetka, satyryk  
 20.10 60 rocz. ur. – ELFRIEDE JELINEK (ur. 1946), pisarka austr.; 2004 – Nagroda Nobla  
 20.10 80 rocz. ur. – ANDRZEJ WALIGÓRSKI (1926-1992), pol. satyryk, poeta, autor tekstów piosenek i słuchowisk  
 27.10 90 rocz. ur. – KAZIMIERZ BRANDYS (1916-2000), pisarz pol.  
 29.10 300 rocz. ur. – WACŁAW RZEWUSKI (1706-1779), dramatopisarz pol.  
 31.10 160 rocz. ur. – EDMONDO DE AMICIS (1846-1908), pisarz wł.

## LISTOPAD

- 2.11 10 rocz. śm. – ARTUR MIĘDZYRZECKI (1922-1996), pol. poeta, pisarz  
 2.11 35 rocz. śm. – JANINA PORAZIŃSKA (1888-1971), pol. autorka utworów dla dzieci i młodzieży, tłumaczka  
 3.11 30 rocz. śm. – ANDRÉ MALRAUX (1901-1976), pisarz franc.; 23.11 – 105 rocz. ur.  
 4.11 75 rocz. śm. – ARTUR OPPMAN (pseud. Or-Ot) (1867-1931), pol. poeta, autor utworów dla dzieci i młodzieży  
 23.11 90 rocz. śm. – TADEUSZ HOŁUJ (1916-1985), pol. poeta, pisarz  
 24.11 180 rocz. ur. CARL COLLODI (właśc. C. Lorenzini) (1826-1890), pisarz wł.

- 24.11 115 rocz. ur. – MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA (1891-945), poetka pol.
- 28.11 135 rocz. ur. – ANDRZEJ STRUG (właśc. Tadeusz Gałęcki) (1871-1937), pisarz pol.
- 28.11 125 rocz. ur. – STEFAN ZWEIG (1881-1942), pisarz austr.
- 29.11 20 rocz. śm. – ZOFIA WOŹNICKA (1924-1986), pisarka pol., autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 30.11 75 rocz. ur. – JAN HIMILSBACH (1931-1988), pol. aktor, prozaik

## GRUDZIEŃ

- 10.12 70 rocz. śm. – LUIGI PIRANDELLO (1867-1936), pisarz wł.; 1934 – Nagroda Nobla
- 12.12 185 rocz. ur. – GUSTAW FLAUBERT (1821-1880), pisarz franc.
- 21.12 85 rocz. śm. – GABRIELA ZAPOLSKA (1857-1921), pol. pisarka, komedio-pisarka
- 24.12 125 rocz. ur. – JUAN RAMÓN JIMÉNEZ (1881-1958), poeta hiszp.; 1956 – Nagroda Nobla
- 29.12 80 rocz. śm. – RAINER MARIA RILKE (1875-1926), poeta austr.
- 31.12 20 rocz. śm. – OLGIERD TERLECKI (1922-1986), pisarz pol.
- 31.12 70 rocz. śm. – MIGUEL DE UNAMUNO Y YUGO (1864-1936), hiszp. pisarz i filozof pochodzenia baskijskiego

Anna Kalniuk

**ZESTAWIENIA  
BIBLIOGRAFICZNE**



## Ks. Karol Wojtyła – papież Jan Paweł II i Zamość

### Bibliografia w wyborze

1. Brzuszkiewicz J.: Wszystko dla papieża : Zamość. Na dwa tygodnie przed pielgrzymką // Gazeta Wyborcza (LUL).-1999, nr 124, dod. Gaz. Lub., s. 3
2. [Czubara K.] K.Cz.: Opiekunka utrapionych : papież poświęci złote korony // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 8
3. Dybek A.: Spotkanie Jana Pawła II z mieszkańcami Zamościa.-Fot. // Gazeta Wyborcza (LUL).-1999, nr 136, dod. Gaz. Lub., s. 1,7
4. Galek Cz.: On tu był : Trochę wspomnień przed papieską wizytą w Zamościu // Kurier Lubelski.-1999, nr 131, s. 2
5. Gruzewska A., Podgórska J.: Czynem witamy.- Fot. // Polityka.-1999, nr 22, s. 3-8
6. GT: Wierni ze Wschodu // Kronika Tygodnia.-1999, nr 24, s. 3
7. Hereta J.: Korzenie Papieża.- Fot. // Tygodnik Zamojski.-2001, nr 30, s. 1,6
8. Hereta J.: Ołtarz dla papieża // Kronika Tygodnia.-1999, nr 6, s. 3
9. [Hereta J.] JH: Dary od starostwa // Kronika Tygodnia.-1999, nr 24, s. 3
10. [Hereta J.] JH: Nasz papież // Tygodnik Zamojski.-2001, nr 29, s. 1-2  
Pochodzenie rodziny Jana Pawła II
11. [Hereta J.] JH: Niosę w darze... // Kronika Tygodnia.-1999, nr 25, s. 8  
Dary wręczone Ojcu Świętemu w Zamościu
12. [Hereta J.] JH: Papież poświęci korony.-Fot. // Kronika Tygodnia.-1999, nr 18, s. 5  
Obraz Matki Boskiej Odwachowskiej w zamojskiej Katedrze
13. [Hereta J.] JH: Zamojskie dary // Kronika Tygodnia.-1999, nr 23, s.
14. Hereta J., Nowak B.: Polak wszech czasów.-Fot. // Tygodnik Zamojski.-2003, nr 42, s. 12-13

15. Hereta J., Pytkowska M.: Historyczne 3 godziny.- Fot. // Tygodnik Zamojski.-2002, nr 33, s. 9  
Wspomnienie wizyty Jana Pawła II w Zamościu
16. Jan Paweł II w Polsce : 5-17 VI 1999 r. Cz. 3, Sandomierz, Zamość, Sosnowiec, Kraków, Gliwice, Stary Sącz, Wadowice, Częstochowa, Kraków-Balice / [zdjęcia Ireneusz Fertner, Filip Fertner ; wybór tekstów Grzegorz Gróchowski].-Sandomierz : Wydaw. Diecezjalne, [1999].-s. 5-69
17. [Jaworski A.] JAW: Powitamy papieża // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 1, s. 3
18. [Jaworski A.] JAW: Przygotowania do wizyty // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 3, s. 3
19. [Jaworski A.] JAW: Wielkie oczekiwanie : na kilkanaście godzin przed przyjazdem Ojca Świętego... // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 24, s. 4
20. Jędrzejek J.: Papież był w Zamościu : przypominamy krótką wizytę abp Karola Wojtyły na Zamojszczyźnie.-Fot. // Gazeta Wyborcza (LUL).-1999, nr 128, dod. Gaz. Lub., s. 5
21. Józkiewicz E.: Niezwykłe zadanie // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 9, s. 7  
Projekt ołtarza przygotowanego na wizytę Ojca Świętego
22. Kawałko J.: Dumni, że gościli Ojca Świętego // Kurier Lubelski.-2003, nr 241, s. 8  
Wspomnienie wizyty Jana Pawła II w Zamościu w rocznicę 25-lecia pontyfikatu
23. Kawałko J.: Dzień szczególny.-Fot. // Kurier Lubelski.-1999, nr 136, s. 2
24. Kawałko J.: Ojciec Święty w Zamościu // Kurier Lubelski (Zamojski).-2004, nr 135, s. 2  
5-lecie wizyty Jana Pawła II w Zamościu
25. Kawałko J.: Papież Jan Paweł II w Zamościu 12 czerwca 1999. – Zamość: „Exress Press”, 1999. – 189, [24] s.
26. Kawałko J.: Żar serc, żar z nieba.- Fot. // Kurier Lubelski.-1999, nr 135, s. 1-2
27. [Kawałko J.] J.Kaw.: Dary dla papieża : kielichy, ornaty, monstrancje i wiele innych... // Kurier Lubelski.-1999, nr 134, s. 2

28. [Kawałko J.] J.Kaw.: Jan Paweł II honorowym obywatelem Zamościa // Kurier Lubelski.-1999, nr 134, s. 2
29. [Kawałko J.] J.Kaw.: Jana Zamoyskiego kwadrans z Karolem Wojtyłą // Kurier Lubelski.-1999, nr 133, s. 3  
Spotkanie w 1948 r.
30. [Kawałko J.] (J.Kaw.): Papież pozdrawia Zamość.-Fot. // Kurier Lubelski.-1999, nr 45, s. 1-2
31. Kędziora A.: Wizyta księdza Karola // Tygodnik Zamojski.-2000, nr 16, s. 4,12  
Zamojski epizod w życiu Karola Wojtyły
32. Kuczyński A.: Magnificat na Roztoczu // Rzeczpospolita.-1999, nr 136, s. 4
33. Leszczyński M.: Karol Wojtyła-papież Jan Paweł II na Ziemi Zamojsko-Lubaczowskiej 1948-1999.-Zamość : Kuria Diecezjalna, 2001. – 63 s.
34. Lewandowski J.: Dlaczego opuścili Zamojszczyznę? ; rozm. Rafał Panas.- Fot. // Gazeta Wyborcza (6).-2001, nr 169, dod. Gazeta w Lublinie, s. 3  
Przodkowie rodziny Jana Pawła II
35. Lizut M., [Pleszczyński J.] JPP, [Dybek A.] AGDY: Dzięki za dar natury.- Fot. // Gazeta Wyborcza (LUL).-1999, nr 136, s. 1
36. MP: Papież na Zamojskiej Ziemi.- Fot. // Kronika Tygodnia.-2004, nr 23, s. 13  
5-lecie wizyty Jana Pawła II w Zamościu
37. Nasze spotkanie z Ojcem Świętym : [fotoreportaż] // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 24, s. 8
38. Ojciec Święty w Zamościu. – Fot. // Kronika Tygodnia. – 1999, nr 24, s. 1, 6-9
39. Olszewska H.: Zamojskie pielgrzymki.- Fot. // Kronika Tygodnia.-1999, nr 23, s. 10  
Zamościanie u Jana Pawła II w Watykanie
40. Panas R.: Jak przodkowie Papieża trafili do Białej.- Fot. // Gazeta Wyborcza (14).-2001, nr 247, dod. Gazeta w Lublinie, s. 5
41. Panas R.: Po kądzieli z Michałowa // Gazeta Wyborcza (9).-2001, nr 165,

dod. Gazeta w Lublinie, s. 5; nr 177, dod. Gazeta w Lublinie, s. 4  
Genealogia rodziny Jana Pawła II

42. Panas R.: Po kądzieli z Michalowa // Gazeta Wyborcza (10).-2002, nr 190,  
dod. Gazeta Wyborcza Lublin, s. 3
43. Parol M.: Pielgrzymi ze Wschodu. – Fot. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 24, s. 4
44. Pielgrzymka trębaczy. – Fot. // Wspólnota.-1999, nr 23, s. 30
45. [Pleszczyński J.] JPP: Odliczamy od 10... // Gazeta Wyborcza (LUL).-1999,  
nr 127, dod. Gaz. Lub., s. 5  
Zamość przed pielgrzymką Ojca Świętego
46. Polak M.: Papieski jubileusz // Kronika Tygodnia.-2003, nr 41, s. 9  
Przypomnienie wizyt Jana Pawła II w Zamościu i Lublinie z okazji 25-lecia  
Pontyfikatu
47. Przyroda, dar Boży : Liturgia Słowa w Zamościu (fragmenty).-Fot. // Ga-  
zeta Wyborcza (LUL).-1999, nr 136, s. 1
48. Pytkowska M.: Koncerty od rana // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 6
49. [Pytkowska M.] M.P.: Dary dla papieża // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 10, s. 3  
Posiedzenie kościelnego komitetu organizacyjnego wizyty papieża w Zamościu
50. [Pytkowska M.] M.P.: Dary dla Papieża // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 8
51. [Pytkowska M.] M.P.: Dostojnicy Kościoła w Zamościu // Tygodnik Za-  
mojski.-1999, nr 23, s. 6
52. [Pytkowska M.] M.P.: Hejnał na powitanie : ośmiu hejnalistów zagra dla  
Ojca Świętego // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 6
53. [Pytkowska M.] M.P.: Honory dla papieża // Tygodnik Zamojski.-1999, nr  
19, s. 3  
Przyznanie papieżowi tytułu „Honorowy Obywatel Zamościa”
54. [Pytkowska M.] M.P.: Okolicznościowy medal.- // Tygodnik Zamojski.-  
1999, nr 23, s. 12

55. [Pytkowska M.] M.P.: Ołtarz prawie gotowy // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 22, s. 5
56. [Pytkowska M.] M.P.: Papieski tron.-Fot. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 6
57. [Pytkowska M.] M.P.: Pocztowe pamiątki // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 8  
Okolicznościowe stemple, koperty i znaczki wydane z okazji wizyty papieża w Zamościu
58. [Pytkowska M.] M.P.: Powstaje ołtarz. – Fot. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 20, s. 4
59. [Pytkowska M.] M.P.: Pozdrowienia od Papieża // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 8, s. 3  
Zamojscy księża w Watykanie przed wizytą Jana Pawła II w Zamościu
60. [Pytkowska M.] M.P.: Trasa ostatecznie ustalona // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 13, s. 2
61. [Pytkowska M.] M.P.: Trasa przejazdu Papieża : Zamość, 12 czerwca 1999 r. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 3
62. Pytkowska M., Jaworski A.: Działą się historia : Papież Jan Paweł II w Zamościu.-Fot. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 24, s. 1,5
63. [Pytkowska M.] M.P., [Smyk A.] AnS: Watykańskie spotkania.-Fot. // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 23, s. 11  
Zamościanie podczas wizyty w Watykanie u Jana Pawła II
64. Romanowski Andrzej: Przesłanie z Zamościa : ósmy dzień Pielgrzymki.-Fot. // Tygodnik Powszechny.-1999, nr 25, s. 15
65. [Rudy A.] ar: Honorowy Zamościanin // Kronika Tygodnia.-1999, nr 23, s. 4  
Tytuł "Honorowy Obywatel Zamościa" dla Jana Pawła II
66. (step): Sumujemy papieża // Dziennik Wschodni (AB).-1999, nr 164, s. 3  
Podsumowanie wizyty w Zamościu

67. Sulisz Waldemar: Czyn miłości // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 134, dod. Magazyn, s. X

Posumowanie przygotowań do wizyty Papieża w Zamościu

68. Szacunek dla życia : przem. [Jana Pawła II] podczas Liturgii Słowa w Zamościu [dn. 12 VI 1999 r.] // Tygodnik Powszechny.-1999, nr 25, s. 15

69. Szewc A.: Chronić tę ziemię i życie.-Fot. // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 136, s. 1,4-5

70. [Szewc A.] (ak): Dopinanie guzików : przed wizytą papieża w Zamościu // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 127, s. 3

71. [Szewc A.] (ak): Pacjenci czekają na papieża // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 132, s. 8

72. [Szewc A.] (ak): Z papieskim błogosławieństwem // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 138, s. 3

Kamienie węgielne pod nowe świątynie poświęcone przez papieża w Zamościu

73. [Szymański Wacław] (s-ów): Czy papież odwiedzi „swój” szpital? : zamojski biskup Jan Śrutwa w Watykanie // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 71, s. 1

74. [Szymański Wacław] (s-ów): Datowniki, karty, koperty... : zamojska poczta przed wizytą papieża // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 74, s. 4

75. [Szymański Wacław] (s-ów) Gościnny Hrubieszów : 42 autokary z pielgrzymami z Ukrainy //Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 136, s. 6

76. [Szymański Wacław] (s-ów): Hejnaliści nie zdążyli... // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 136, s. 6

Hejnał Zamościa odegrany podczas wizyty Ojca Świętego w Zamościu

77. [Szymański Wacław] (s-ów): "Katedra w Zamościu" dla papieża // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 122, s. 5

Album wydany z okazji wizyty papieża

78. Szymański Wacław] (s-ów): Ośmiu hejnalistów powita papieża // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr 113, s. 1

79. Śrutwa J.: ...Mocni nadzieją w nowy wiek : rozmowa z J.E. Ordynariuszem Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej ks. biskupem [...] ; rozm. M. A. Stawecki.- Fot. // Zamojski Kwartalnik Kulturalny.-1999, nr 1/2, s. 4-6
80. Śrutwa J.: Nasza nadzieja ; rozm. M. Pytkowska // Tygodnik Zamojski.- 1999, nr 23, s. 3  
Rozmowa o wizycie papieża z biskupem Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej
81. Śrutwa J.: Wizyta tysiąclecia ; rozm. J. Kawałko // Kurier Lubelski.-1999, nr 133, s. 3
82. (tom): Trębacz dla Jana Pawła II.-Fot. // Kurier Lubelski.-1999, nr 128, s. 1  
Statuetka, która zostanie wręczona papieżowi w Zamościu
83. W darze od parafii.-Fot. // Dziennik Wschodni (ABC).-1999, nr135, s. 1  
Album "Katedra w Zamościu" dla Ojca Świętego
84. Wiśniewski I.: Zamojskie pamiątki z wizyty Papieża Jana Pawła II.- (Filatelistyka).- Fot. // Zamojski Kwartalnik Kulturalny.-1999, nr 3/4, s. 107-108
85. [Wnuk A. M.] WAM: Honorowy obywatel // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 17, s. 3
86. [Wnuk A. M.] WAM: Ojciec Święty Honorowym Obywatelem Zamościa // Tygodnik Zamojski.-1999, nr 5, s. 3
87. Zamoyski J.: Rozważny i zdolny. - Fot. // Kurier Lubelski.-2003, nr 241s. 8  
Wspomnienie Jana Zamoyskiego ze spotkania z młodym księdzem Karolem Wojtyłą
88. [Zarębski J.] Zar: Historyczna wizyta : Papież w Zamościu.-Fot. // Kronika Tygodnia.-1999, nr 2, s. 5
89. Złoty kielich od papieża Jana Pawła II.-Fot. // Dziennik Wschodni (ABC).- 1999, nr 139, s. 8
90. Znajomi z uniwersytetu : ks. profesor Franciszek Greniuk wspomina spotkania z papieżem.-Fot. // Kurier Lubelski.-1999, nr 134, s. 2

Robert Urban



**TO WARTO WIEDZIEĆ**



**UCHWAŁA Nr 2/2005 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich**  
**z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie przyjęcia „Kodeksu etyki bibliotekarza i pracownika informacji”**

W wyniku środowiskowej, publicznej dyskusji oraz kierując się wartościami moralnymi, określającymi społeczno-kulturowy sens naszego zawodu, Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich postanawia przyjąć *„Kodeks etyki bibliotekarza i pracownika informacji”*, jako zbiór zasad uznanych za wiążące w codziennej pracy.

Odwołujemy się do odpowiedzialności etycznej w trosce o dobro bibliotekarstwa i rozwój kultury czytelniczej. Naszym wspólnym zadaniem winna stać się popularyzacja treści *„Kodeksu”*, wzmacniających rangę bibliotekarskiej profesji. Czyniąc to wyrażamy nadzieję, że dokument tej miary będzie powszechnie dostępny, znany i przestrzegany, że będzie dobrze służył wszystkim bibliotekarzom i pracownikom informacji.

Zarząd Główny SBP wyraża podziękowanie Zespołowi Autorskiemu pod kierownictwem prof. dr hab. Barbary Sosińskiej-Kalaty, który *„Kodeks”* opracował oraz Członkom Zespołu Opiniującego.

## **KODEKS ETYKI BIBLIOTEKARZA I PRACOWNIKA INFORMACJI**

### **WPROWADZENIE**

Podstawowymi wartościami moralnymi, określającymi misję zawodu są ochrona wolności intelektualnej, prawa do swobodnego wyrażania myśli, prawa do swobodnego dostępu do wiedzy, informacji i kultury oraz przestrzeganie zasady neutralności w sprawach ideologii, życia politycznego i religii. Bibliotekarze i pracownicy informacji winni być osobami godnymi zaufania publicznego, ekspertami pośredniczącymi pomiędzy czytelnikami i użytkownikami informacji a zasobami piśmienniczymi i informacyjnymi, których użytkownicy ci potrzebują do realizacji swoich różnorodnych zadań i celów.

Kodeks etyki bibliotekarza i pracownika informacji określa podstawowe zasady, które uznajemy za wiążące dla wszystkich przedstawicieli zawodu oraz które identyfikują misję społeczną i odpowiedzialność etyczną we wszystkich środowiskach jego wykonywania. Są one ujęte w trzech częściach. W pierwszej zgromadzone zostały zasady o charakterze ogólnym. W części drugiej, w kolejnych pięciu grupach zawarte są normy etyczne określające odpowiedzialność zawodu wobec społeczeństwa, użytkowników bibliotek i informacji, zasobów bibliotecznych i informacyjnych, własnego środowiska zawodowego oraz pracodawców i macierzystych instytucji. W trzeciej części umieszczono zobowiązania dotyczące popularyzacji etyki zawodowej i jej przestrzegania.

## CZĘŚĆ PIERWSZA

### I. Zasady ogólne

1. Bibliotekarze i pracownicy informacji tworzą grupę zawodową, która wywodzi się z tradycji zawodu bibliotekarza, ma swój etos, organizację, stowarzyszenia, system kształcenia i rekrutacji. Przyjmują na siebie zobowiązania wynikające z właściwego bibliotekarstwa i profesjonalnym usługom informacyjnym posłannictwa społecznego oraz zawsze dokładają starań do kształtowania i utrwalania pozytywnego wizerunku swojego zawodu.
2. Bibliotekarze i pracownicy informacji mają za zadanie rozpoznawać, zaspokajać i rozwijać potrzeby informacyjne, edukacyjne, naukowe, kulturalne, estetyczne i rozrywkowe. Szczególną ich powinnością jest stwarzanie możliwości swobodnego i powszechnego dostępu do narodowych i światowych zasobów informacyjnych oraz ochrona i transmisja społeczna dziedzictwa kultury i nauki.
3. Bibliotekarze i pracownicy informacji przeciwstawiają się cenzurze i ograniczaniu dostępu do informacji, wiedzy i kultury, odwołując się do racjonalności, zdrowego rozsądku i najlepszych wzorców profesjonalnych.
4. Biblioteki i ośrodki informacji są instytucjami zaufania społecznego, dla których naczelną dewizą jest dbałość o dobro publiczne we wszystkich kwestiach pozostających w ich gestii. W zakresie zadań i obowiązków instytucji macierzystych oraz wykorzystania ich zbiorów i zasobów informacyjnych, bibliotekarze i pracownicy informacji zobowiązani są do świadczenia usług najwyższej jakości z jednakową sumiennością na rzecz każdego użytkownika.
5. Bibliotekarze i pracownicy informacji, szanując różnice cechujące użytkowników, zawsze kierują się zasadą równych szans i poszanowania praw człowieka, w tym szczególnie prawa do wolności intelektualnej oraz swobodnego dostępu do wiedzy, informacji i kultury. Dążą do poznania zasad etycznych obowiązujących w grupach, które obsługują lub z którymi współpracują pełniąc swoje obowiązki oraz starają się je respektować.
6. Bibliotekarze i pracownicy informacji przestrzegają prawa użytkowników do prywatności i dyskrecji.
7. Bibliotekarze i pracownicy informacji pracując w bibliotekach i ośrodkach informacji finansowanych ze środków publicznych dążą do zapewnienia bezpłatnego świadczenia podstawowej części swoich usług, w tym w szczególności udostępniania pełnowartościowych materiałów o charakterze poznawczym, użytkowym lub rekreacyjnym na terenie własnej instytucji, poza nią oraz w jej przestrzeni cyfrowej.
8. Bibliotekarze i pracownicy informacji respektują prawo autorskie i własności intelektualnej.
9. Bibliotekarze i pracownicy informacji, dbając o zapewnienie wysokiej jakości świadczonych usług stale doskonalą swoją wiedzę i umiejętności oraz starają się w pełni wykorzystywać profesjonalne kompetencje w pracy zawodowej.

## CZĘŚĆ DRUGA

### II. Bibliotekarze i pracownicy informacji wobec społeczeństwa

- a) Swoją pracą przyczyniają się do rozwoju zarówno jednostek jak i całego społeczeństwa.
- b) Aktywnie uczestniczą w rozpowszechnianiu w społeczeństwie świadomości znaczenia wiedzy i informacji oraz swobodnego do nich dostępu w celu poprawy jakości życia, rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego.
- c) W pracy zawodowej nie stawiają interesu osobistego ponad interes publiczny.

### III. Bibliotekarze i pracownicy informacji wobec użytkownika

1. Bez względu na charakter pracy, działają zawsze na rzecz użytkownika, traktują go z szacunkiem i starają się poznać jego potrzeby. Ułatwiają mu dotarcie do poszukiwanych materiałów bez względu na treść, nośnik i technikę dostępu.
2. Wszelkie wiadomości o użytkownikach, ich zainteresowaniach oraz ich dane osobowe chronią i zachowują dla siebie, wykorzystując wyłącznie do celów określonych prawem. Zapewniają użytkownikom swobodę i prywatność korzystania z udostępnianych zasobów.
3. Stwarzają użytkownikowi jak najlepsze warunki pracy poprzez dbałość o wysoką jakość warsztatu pracy, prostą, zrozumiałą i logiczną organizację gromadzonych i udostępnianych zbiorów oraz przygotowywanych materiałów informacyjnych, realizowanych kwerend i projektów. Dbają o estetykę i funkcjonalność swojej instytucji, odpowiedni styl pracy oraz przyjazną atmosferę.
4. Rozumieją i respektują fakt, że nie wszyscy użytkownicy są w równym stopniu zdolni do odbioru informacji i korzystania z biblioteki. Starają się wyrównać ich szanse, działając ze szczególną troską na rzecz użytkowników niepełnosprawnych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej oraz wspomagając mniejszości kulturowe (etniczne, narodowe, religijne itp.). Jako uczestnicy procesu edukacji dzieci i młodzieży dążą do rozwijania ich potrzeb informacyjnych i kultury czytelniczej.
5. Dbają o wysoką jakość świadczonych usług dążąc do wyczerpującego zaspokojenia potrzeb użytkowników. Uczciwie informują ich o pełnym, realnym zakresie tych usług, o zawartości udostępnianych zbiorów i zasobów informacyjnych, jakości wykorzystywanych narzędzi informacyjnych, a także o możliwościach kompensowania ograniczeń świadczonych usług w ramach współpracy między bibliotekami i ośrodkami informacji.
6. Dążą do tego, aby zasady korzystania z usług bibliotek i ośrodków informacji były jasne i dobrze znane użytkownikom, unikają rozwiązań nieformalnych, które stwarzają niejawne przywileje. Starają się dotrzeć ze swoimi

usługami do jak największej liczby użytkowników, jednakże mają prawo do odmowy tym spośród nich, którzy nie akceptują przyjętych zasad, naruszają przepisy lub narażają współkorzystających na dyskomfort.

7. We wszystkich swych działaniach profesjonalnych zachowują bezstronność i unikają tendencyjnego wartościowania.
8. Pełniąc rolę służebną wobec użytkowników, z szacunkiem i otwartością traktują wszelką wyrażaną przez nich krytykę. Niezwłocznie i uczciwie reagują na zgłaszane skargi.

#### IV. Bibliotekarze i pracownicy informacji wobec zasobów bibliotecznych i informacyjnych

- a) Szanują powierzone sobie zasoby. Nie ograniczając dostępu do nich, dążą do racjonalnego zachowania i ochrony zasobów bibliotecznych i informacyjnych. Respektują zasady posługiwania się sprzętem i oprogramowaniem komputerowym, w tym umowy licencyjne, oraz etykietę sieciową. Dbają o przestrzeganie zasad obowiązujących przy korzystaniu ze zbiorów, w tym szczególnie wynikających z obowiązującego prawa autorskiego, nie dopuszczając do nielegalnego powielania lub przekształcania autorskich utworów.
- b) Zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą dążą do zapewnienia najwyższej jakości wykorzystywanych lub tworzonych przez siebie systemów i serwisów informacyjnych.
- c) Dostosowują zasoby biblioteczne i informacyjne własnej instytucji do potrzeb publiczności i środowiska, dbając o stosowny standard merytoryczny i stałą ich aktualizację. W zakresie doboru i selekcji zasobów przestrzegają reguł bezstronności, obiektywnego a kompetentnego wartościowania, informując użytkowników o przyjętych zasadach kształtowania zasobów.
- d) Mając świadomość, że nie wszystkie materiały biblioteczne i informacyjne są jednakowej wartości starają się poznać różne sposoby ich oceny, zwracając uwagę na opinię krytyki naukowej i literackiej. Przy doborze i opracowaniu zbiorów kierują się przede wszystkim potrzebami użytkowników i zasadą udzielania priorytetu materiałom najwyższej jakości.
- e) Gromadząc zbiory biblioteczne i informacyjne, opisując je, organizując i selekcjonując oraz oceniając i udostępniając, przeciwstawiają się wszelkim przejawom dyskryminacji i zachowują bezstronność; starają się stosować takie narzędzia charakterystyki dokumentów i organizacji ich zbiorów, które wykluczają uprzedzanie użytkownika do konkretnych tekstów lub źródeł.
- f) Jeśli materiały biblioteczne lub źródła informacyjne ze względu na ich rzadkość, cenność, poufność lub szkodliwość społeczną są wyłączone z powszechnego udostępniania, informują użytkowników o fakcie ich posiadania i ogłaszają zasady, na jakich można z nich skorzystać.

- V. Bibliotekarze i pracownicy informacji wobec kolegów i zawodu
1. Pracują rzetelnie, poznają najlepsze praktyki stosowane w bibliotekarstwie i usługach informacyjnych, dążą do ulepszania świadczonych usług. Przestrzegają stosowanej w swojej instytucji pragmatyki służbowej.
  2. Dokładają wysiłku, by stać się częścią koleżeńskiego zespołu, w którym nie tworzy się sztucznych hierarchii, autorytetów i rytuałów oraz przestrzega zasad dobrej organizacji pracy. Są świadomi, że ich praca jest służbą wymagającą sumienności, punktualności, porządku i taktu oraz dbałości o estetykę wyglądu i kulturę bycia. Z pełnym zaangażowaniem wykorzystują wszystkie swoje kompetencje w tych tylko dziedzinach działalności bibliotecznej i informacyjnej, w których ich wiedza i umiejętności są wystarczające.
  3. Kierują się dobrze rozumianymi zasadami solidarności zawodowej, dbając o pozytywny wizerunek zawodu.
  4. Szanując i rozumiejąc osiągnięcia swoich współpracowników, w wymianie opinii posługują się wyłącznie argumentami merytorycznymi - także w stosunku do przełożonych oraz podwładnych. Pozostawanie w relacjach służbowych nie zwalnia od przestrzegania norm prawnych oraz etyki zawodowej.
  5. Dbając o stały rozwój swoich umiejętności i wiedzy, dążą do doskonalenia środowiska zawodowego i jakości usług macierzystych instytucji oraz wspierają swoich kolegów, zwłaszcza podwładnych, w rozwijaniu kompetencji zawodowych. Wspierają organizacje i stowarzyszenia zawodowe.
  6. Pełniąc funkcje kierownicze przyjmują na siebie szczególną odpowiedzialność za przestrzeganie zasad profesjonalnego i etycznego postępowania przez swoich podwładnych, dając wzór własną postawą.
  7. Tworząc narzędzia dostępu do zasobów bibliotecznych i informacyjnych oraz tworząc informacje własne, dbają o rzetelność, zrozumiałość, komunikatywność i precyzję transmitowanych treści oraz swoich wypowiedzi.

VI. Bibliotekarze i pracownicy informacji wobec pracodawcy

1. Są lojalnymi pracownikami. Dbają o dobre imię swojej instytucji, zmierzają do wykreowania i utrwalenia w społeczeństwie jej pozytywnego wizerunku.
2. Dążą do rozumienia i pogłębiania wiedzy o zadaniach i celach macierzystej instytucji oraz wspierania ich prowadzoną działalnością.
3. Wykorzystują swój potencjał wiedzy i umiejętności zawodowych, dążąc do rozwoju własnej placówki, jej warsztatu, zasobów informacyjnych, metod i narzędzi pracy.
4. Mają prawo oczekiwać, wymagać i upominać się o godne wynagrodzenie, odpowiadające ich kwalifikacjom i trudności pracy, nie powinni jednak uzależniać jakości wykonywania swych zadań od płacy.
5. Unikają zaangażowania w jakiekolwiek praktyki nieetyczne, które mogą być im sugerowane lub zalecane.

## CZĘŚĆ TRZECIA

### VII. Postanowienia końcowe

- a) Bibliotekarze i pracownicy informacji we wszystkich swoich działaniach związanych z wykonywaną pracą przestrzegają zasad etyki zawodowej określonych w niniejszym Kodeksie.
- b) Dążą do pogłębienia i upowszechnienia świadomości etycznych i prawnych aspektów działalności bibliotecznej i informacyjnej.
- c) Przecistawiają się nieetycznym zachowaniom członków swojego środowiska zawodowego.

Zespół autorski: Sabina Cisek, Zdzisław Gębołyś, Henryk Hollender, Artur Jazdon, Barbara Sosińska-Kalata (przewodnicząca).

Zespół oceniający: Marcin Drzewiecki, Bolesław Howorka, Krzysztof Migoń, Hanna Tadeusiewicz, Jacek Wojciechowski, Jan Wołosz, Zbigniew Żmigrodzki.

Tekst przyjęty 22. 02. 2005 r. przez Zespół autorski i przedstawicieli Zarządu SBP w osobach Przewodniczącego, p. Jana Wołosza i Sekretarza Generalnego, p. Elżbiety Stefańczyk, po uwzględnieniu opinii wyrażonych w dyskusji publicznej.

Warszawa, 22.02.2005 r.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich jako samorządna organizacja społeczna, zrzesza osoby związane zawodowo lub naukowo ze sprawami bibliotekarstwa i informacji naukowej. Misją Stowarzyszenia jest rozbudzanie aktywności zawodowej i kształtowanie nowoczesnej myśli bibliotekarskiej. To od nas, członków Stowarzyszenia Zarządu Oddziału Zamojskiego oraz bibliotekarzy nie zrzeszonych zależy czy i w jaki sposób będą realizowane zadania statutowe Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. SBP jest organizacją, która umożliwia inicjowanie przedsięwzięć mających na celu umacnianie więzi zawodowych, współpracę z organizacjami politycznymi i społecznymi oraz prezentowanie opinii członków i organów Stowarzyszenia w sprawach dotyczących bibliotekarstwa oraz sprawach pracowników bibliotek wobec organów władzy, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Stowarzyszenie może również współpracować z innymi organizacjami i stowarzyszeniami. Szerokie pole do działania powinno być zachętą dla bibliotekarzy również nie zrzeszonych i przystąpienia do Stowarzyszenia, by realizować się zawodowo i mieć wpływ na rozwój naszego bibliotekarstwa. Obecnie Stowarzyszenie zrzesza 46 bibliotekarzy rejonu zamojskiego.

Na Walnym Zjeździe Zamojskiego Oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, w lutym 2005 roku dokonano wyboru nowego Zarządu Oddziału. W jego skład wchodzi: Teresa Welcz – przewodnicząca, Dorota Szwał – skarbnik, Edyta Wójcik – sekretarz, Henryka Adamowicz, Zofia Sykała, Elżbieta Stankiewicz – członkowie.

Obecny Zarząd będzie starał się działać zgodnie ze Statutem, kontynuować zadania poprzedniego Zarządu i jak najlepiej reprezentować interesy bibliotek i bibliotekarzy.

Przewodnicząca Zarządu Oddziału SBP  
Teresa Welcz



## SBP Organizacją Pożytku Publicznego

Koleżanki i Koledzy Bibliotekarze! Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zostało uznane za ORGANIZACJĘ POŻYTKU PUBLICZNEGO.

Nasza działalność służy całemu środowisku bibliotekarskiemu. Na tę działalność zdobywamy - w wielkim trudzie - środki głównie z produkcji książek i czasopism fachowych. Środki finansowe uzyskane tą drogą nie pozwalają nam jednak na szersze rozwinięcie naszych inicjatyw.

Jeśli chcesz wspomóc naszą działalność, możesz - zgodnie z Ustawą - przekazać nam 1% swego podatku.

Twoja decyzja wspomaga działania SBP, z korzyścią dla całego środowiska bibliotekarskiego. Zróbmy razem coś więcej!

Nasze konto:

**MILLENNIUM nr 70 1160 2202 0000 0000 2814 5355**

Ofiarodawcom z góry dziękujemy!

Biuro ZG SBP

Podstawa prawna:

- art. 27 d ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.)

- art. 14 a ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 1998 r. Nr 144, poz. 930 ze zm.)



Materiały opracowane przez Fundację ABCXXI, inicjatora kampanii „Cała Polska czyta dzieciom: Lekturey dla rodziców, Skutki głośnego czytania przez dzieci

## Polecamy lektury dla Rodziców

**Kochajmy i wychowujmy mądrze:**

**Ross Campbell**

Sztuka zrozumienia (czyli jak naprawdę kochać swoje dziecko); Vocatio

Sztuka akceptacji (czyli jak naprawdę kochać swego nastolatka); Vocatio

**Adele Faber, Elaine Mazlish**

Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały; Media Rodzina

Jak mówić, żeby dzieci się uczyły; Media Rodzina  
Rodzeństwo bez rywalizacji; Media Rodzina  
Wyzwoleni rodzice, wyzwolone dzieci; Media Rodzina

**Haim Ginott**

Między rodzicami a dziećmi; Media Rodzina

**Martin Seligman**

Optymistyczne dziecko; Media Rodzina

**Lawrence Shapiro**

Jak wychować dziecko o wysokim EQ; Prószyński i S-ka

**Denise & Mark Foston**

Co dzień mądrzejsze - 365 gier i zabaw kształtujących charakter,  
wrażliwość i inteligencję emocjonalną dziecka; Prószyński i S-ka

**Książki, które pozwalają zrozumieć siebie i świat:**

**Nathaniel Branden**

Sześć filarów poczucia własnej wartości; Ravi

**Wojciech Eichelberger**

Zdradzony przez ojca

**Robert Firestone**

Dlaczego tak nam trudno żyć; Santorski & Co

**Erich Fromm**

Mieć czy być; Rebis

O sztuce miłości; Rebis

**Susan Forward**

Toksyczni rodzice; Santorski & Co

**James Gilligan**

Wstyd i przemoc; Media Rodzina

**Daniel Goleman**

Inteligencja emocjonalna; Media Rodzina

**Michael Gurian**

Zrozumieć nastolatka; Rebis

**Mary Pipher**

Ocalić Ofelię; Media Rodzina

Bezpieczny dom; Media Rodzina

**Alice Miller**

Zniewolone dzieciństwo; Media Rodzina

Dramat udanego dziecka; Santorski & Co

**Tadeusz Niwiński**

Ja; Ravi

**Ron Efron Potter**

Życie ze złością; Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne

**Scott Peck**

Drogą mniej uczęszczaną; Medium

**Martin Seligman**

Optymizmu można się nauczyć; Media Rodzina

### **Pomóżmy dziecku sprawniej się uczyć:**

**Tony Buzan**

Mapy Twoich myśli; Ravi

Rusz głową; Ravi

**John Chaffee**

Potęgą twórczego myślenia; Grupa Wydawnicza Bertelsmann

**Gordon Dryden, Jeannette Vos**

Rewolucja w uczeniu; Moderski i S-ka

**Harry Lorayne**

Superpamięć dla uczących się; Ravi

**Dawna Markova**

Twoje dziecko jest inteligentne; KiW



## Skutki głośnego czytania przez dzieci

**Nakłaniając dziecko do samodzielnego, głośnego czytania utrwalamy w nim złe nawyki i utrudniamy przyszlą naukę...**

Kampania "Cała Polska czyta dzieciom" ma zachęcić dorosłych do codziennego czytania dzieciom dla przyjemności, ponieważ w dzisiejszym świecie mediów tylko w ten sposób można wychować czytelnika. Chodzi tu zresztą nie tylko o kolejną przeczytaną książkę, ale o wspólnie spędzony czas, budowanie więzi i zaufania, możliwość pytań i rozmowy. Nasze apele są jednak często źle rozumiane - wiele osób, pod hasłem kampanii CPCD, na różne sposoby próbuje nakłonić dzieci do głośnego czytania. Intencje są dobre - skutki nie.

Gdy dzieci czytają na głos, utrwala się u nich nawyk subwokalizacji, który bardzo ogranicza tempo czytania - będą w przyszłości czytać po cichu w tempie czytania na głos. Młody mózg koduje sobie udział narządu głosu w czytaniu i w dorosłym życiu nadal w myślach "czytamy na głos". W dobie zalewu informacji i konieczności szybkiego zapoznawania się z nimi wolne czytanie to prawdziwe kalectwo.

My, dorośli, na ogół czytamy wolno: ok. 200 słów na minutę, co jest skutkiem sposobu, w jaki uczono nas czytać. Nie róbmymy tego dzieciom!

Mózg potrafi uporać się z czytaniem, zrozumieniem i zapamiętaniem od ok. 500 do ok. 3000 słów na minutę (nie mówimy o rekordach, bo nie o to tu chodzi), gdy prawidłowo wykształcimy system oko-mózg. Nie mieszajmy do tego krtani!. Dzieci nie powinny czytać na głos! Prawidłowa nauka czytania wiedzie poprzez słuchanie, a następnie słuchanie i patrzenie na całe wyrazy i zdania czytanego im tekstu. Wymaga to odejścia od stereotypu, że uczymy się czytać poprzez głośne sylabizowanie liter i zgłosek. Zatem - nie programujemy dzieci do wolnego czytania nakłaniając je do czytania na głos (np. poprzez wszelkie konkursy "Pięknie czytam", inicjatywy, by dzieci czytały dzieciom itp.), bo uczynimy z nich ludzi czytelniczo niesprawnych.

**To my - rodzice i wychowawcy - czytamy dzieciom na głos!**



# **KRONIKA**



# KRONIKA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH POWIATU ZAMOJSKIEGO (II PÓŁROCZE 2004 ROKU)

- Wybór -

## ZAMOŚĆ

lipiec

- „Parki krajobrazowe Roztocza” - wystawa - PiMBP
- „Pozdrowienia z wakacji” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Wymarzone wakacje” – konkurs plastyczny – FB nr 2
- „Wierszykarnia” – konkurs recytatorsko-plastyczny – FB nr 2
- „Legends o Gnieźnie – pierwszej stolicy Polski” – głośne czytanie podań i legend o powstaniu pierwszej stolicy Polski - FB nr 8
- „49 podróży pana Jana po Polsce” – zajęcia czytelnicze z wykorzystaniem tekstu Igora Sikiryckiego pt. *Podróże małe i duże* – FB nr 10
- „Lato z Anią z Zielonego Wzgórza” – zajęcia plastyczne inspirowane tekstem literackim – FB nr 10
- „Zamość – z przeszłości miasta” – wystawa prezentująca m. in. fotografie ukazujące miasto od 1918 roku – FB nr 11
- „Urlop z książką” – wystawa zawierająca propozycje lektur na lato – FB nr 12

sierpień

- „Świat Muminków” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Ulubiony wiersz Jana Brzechwy” – konkurs plastyczny inspirowany twórczością poety – FB nr 2
- „Reklama biblioteki” – konkurs literacko-plastyczny – FB nr 2
- „Czy znasz twórczość Jana Brzechwy” – konkurs literacki – FB nr 5
- „Strofy spod Giewontu” – konkurs recytatorski z wykorzystaniem wierszy o Tatrach i Podhalu – FB nr 8
- „Książkomania” – zajęcia biblioteczne, podczas których odbywało się głośne czytanie dzieciom fragmentów książek Zbigniewa Dmitrocy, Aleksandra Puszkina, Hanny Ożogowskiej – FB nr 10
- „Wakacyjne instrumenty, czyli jak z niczego zrobić coś” – konkurs plastyczny – FB nr 11
- „Być albo nie być miss” – wakacyjna zabawa dla dzieci – FB nr 11
- „60. rocznica wybuchu powstania warszawskiego” – wystawa rocznicowa – FB nr 12

## wrzesień

- „Schwabisch Hall – Zamość. 15 lat partnerskich kontaktów” – ekspozycja – PiMBP
- „Internet w pracy biblioteki” oraz „Prezentacja programu PATRON” to zagadnienia będące tematyką zorganizowanego szkolenia dla bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu zamojskiego – PiMBP
- Rozpoczęła się realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” – PiMBP
- „Z ortografią na ty” – konkurs ortograficzny – FB nr 1
- „25. rocznica śmierci Edwarda Stachury” – przybliżenie postaci poety, czytanie jego wierszy (w ramach cotygodniowych spotkań czwartkowych) – FB nr 3
- Zorganizowano ognisko dla osób niewidomych i niedowidzących – FB nr 3 i Polski Związek Niewidomych – Oddział Zamość
- „Czytamy i ilustrujemy utwory poetyckie Marii Kownackiej” – impreza realizowana w ramach cyklu Poznajemy polską poezję dziecięcą – FB nr 8
- „My dzieci chcemy się śmiać – ilustracje do wierszy Juliana Tuwima” – konkurs plastyczny – FB nr 9
- „Jedzie pociąg z daleka” – zabawa edukacyjna inspirowana twórczością Juliana Tuwima – FB nr 10
- „Papierowe wazoniki”, „Akwarium z bajki” – zajęcia plastyczne – FB nr 10
- „Wokół jesieni”, „Owoce jesieni” – zajęcia literacko-plastyczne z wykorzystaniem fragmentów książki Marii Kownackiej *Złota jesień*
- „Działka moje hobby” – wystawa – FB nr 12

## październik

- „Witold Gombrowicz (1904-1969) – prozaik i dramaturg” – ekspozycja – PiMBP
  - „Biblioteka integracji” – seminarium dla bibliotekarzy zorganizowane przez PiMBP w Zamościu i SBP O/ Zamość. W programie, oprócz zwiedzania Ośrodka Terapeutyczno-Rehabilitacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych w Zamościu, wygłoszono następujące referaty:
    - Wpływ czytania na rozwój emocjonalny dziecka,
    - Metody pedagogiki specjalnej – krótki rys w kontekście edukacji, rozwijania potrzeb i zainteresowań dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie,
    - Biblioterapia jako forma rewalidacji dzieci niepełnosprawnych umysłowo,
    - Biblioterapia w bibliotekach publicznych,
    - Biblioteka jako miejsce integracji ludzi z dysfunkcją wzroku na przykładzie Filii nr 3 PiMBP w Zamościu.
- Przedsięwzięcie zrealizowane zostało przy wsparciu finansowym Województwa Lubelskiego.

- Zorganizowano podsumowanie powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” – PiMBP
- Ukazało się wydawnictwo pokonkursowe „W obronie susła perełkowanego” - PiMBP
- „Heca na czternaście fajerek, czyli spotkanie z twórczością Hanny Ożogowskiej” – ogłoszenie i realizacja powiatowego konkursu czytelniczego - PiMBP
- „Jesienne korale” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Zapoznanie z księgozbiorem i warsztatem informacyjnym biblioteki” – lekcja biblioteczna – FB nr 2
- „W obronie wolności” – konkurs piosenki partyzanckiej i patriotycznej (w ramach cotygodniowych spotkań czwartkowych) – FB nr 3
- „Odwiedziny w intrologatorni” – wycieczka dzieci do pracowni intrologatorskiej – FB nr 5
- „Zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem dziecięcym” – wycieczka do biblioteki dzieci z Przedszkola nr 5 w Zamościu – FB nr 8
- „Poznajemy katalogi FB nr 8 PiMBP - Biblioteki dla Dzieci i Młodzieży” – lekcja biblioteczna dla kl. I gimnazjum – FB nr 8
- „Wirujące liście”, „Jesienne domino”, „Świejące liście”, „Jeżykarnia” – konkursy i zajęcia plastyczne inspirowane porą roku – FB nr 10
- „Żółty jesienny liść” – konkurs plastyczny – FB nr 11

#### *listopad*

- „86. rocznica odzyskania niepodległości” – wystawa - PiMBP
- „Po tamtej stronie życia” – montaż literacko-muzyczny (w ramach cotygodniowych spotkań czwartkowych) – FB nr 3
- „Andrzejki w bibliotece” – zabawa dla dzieci połączona z wróżbami – FB nr 8
- „Ilustracje inaczej, czyli efekt ramy” – zajęcia plastyczne inspirowane twórczością Hansa Christiana Andersena – FB nr 10.
- „W świecie książek” – kontynuacja akcji głośnego czytania prowadzona dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz dzieci ze szkoły podstawowej – FB nr 10
- „Biblioteka publiczna w naszym środowisku” – lekcja biblioteczna dla dzieci z kl. III szkoły podstawowej – FB nr 10
- „Zanim nie jest za późno – zapobieganie uzależnieniom” – wystawa – FB nr 12

#### *grudzień*

- „Zofia Nałkowska (1884-1945). 120. rocznica urodzin, 50. rocznica śmierci” – wystawa - PiMBP

- Ukazał się dwudziesty numer Bibliotekarza Zamojskiego – PiMBP i SBP Oddział Zamość
- „Witold Gombrowicz – literatura jako forma istnienia” – szkolenie dla bibliotekarzy powiatu zamojskiego. Wykład prowadził dr hab. Edward Fiało z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – PiMBP
- Odbyło się podsumowanie powiatowego konkursu Heca na czternaście fajerek, czyli spotkanie z twórczością Hanny Ożogowskiej - PiMBP
- „Świąteczna choinka” – konkurs plastyczny – FB nr 1
- „Święta w oczach dzieci” – konkurs plastyczny – FB nr 2
- Zorganizowano wystawę szopek bożonarodzeniowych – FB nr 3
- „Idą, idą Mikołaje” – konkurs plastyczny – FB nr 5
- „Szopka na Boże Narodzenie” – konkurs plastyczny – FB nr 8
- „Wyprawa św. Mikołaja” – konkurs plastyczny – FB nr 9
- „Szóstoklasisto – to warto przeczytać” – lekcja biblioteczna – FB nr 10
- „Świąteczne życzenia” – konkurs literacki – FB nr 11
- „Świąteczne dekoracje” – konkurs plastyczny – FB nr 11

## ADAMÓW

### *lipiec / sierpień*

- „Wakacje w bibliotece” – zajęcia dla dzieci pozostających w okresie wakacji w miejscu zamieszkania (gry, zabawy, konkursy, zajęcia z książką) – GBP, FB Bondyryz
- Gminne święto plonów – przygotowanie programu na uroczystości gminno-parafialne -GBP
- Przeprowadzono okresową kontrolę zbiorów w Filii Bibliotecznej w Bondyryzu

### *wrzesień*

- Rozpoczęła się realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susza perełkowanego” – GBP i FB Bondyryz
- Placówki biblioteczne włączyły się w akcję „Sprzątanie świata” – GBP i FB Bondyryz

### *grudzień*

- „Zofia Nałkowska – życie i twórczość” – pogadanka z okazji rocznicy śmierci autorki - GBP

## GRABOWIEC

### *lipiec / sierpień*

- „Wakacje w bibliotece” - cykl imprez dla dzieci i młodzieży pozostającej w okresie wakacji w miejscu zamieszkania - GBP i GOK

### *październik*

- „Heca na czternaście fajerek, czyli spotkanie z twórczością Hanny Ożogowskiej” – realizacja powiatowego konkursu czytelniczego GBP i GOK

### *listopad*

- „Rodzaje i budowa katalogów bibliotecznych” – lekcja biblioteczna dla kl. IV szkoły podstawowej – GBP
- „O niepodległą” – rocznicowy montaż słowno-muzyczny – GBP, GOK
- „Tradycje andrzejkowe” – wieczór wróżb i zabaw andrzejkowych – GBP, GOK

## **KOMARÓW**

### *sierpień*

- „Piknik rodzinny” – integracyjna impreza środowiskowa – GBP, SOKiS
- „84. rocznica Bitwy pod Komarowem” – przygotowanie uroczystości patriotycznej – GBP, SOKiS

### *wrzesień*

- Zorganizowano Dożynki gminno-parafialne, podczas których m.in. rozstrzygnięty został konkurs na najładniejszy wieniec – GBP, SOKiS

### *listopad*

- „Przegląd Pieśni Religijnej Osób Niepełnosprawnych” – impreza z udziałem uczestników warsztatów terapii zajęciowej trzech powiatów (hrubieszowskiego, tomaszowskiego i zamojskiego) – GBP, SOKiS

### *grudzień*

- Zorganizowano „IV Gminny Przegląd Kolęd Różnych Narodów” – GBP, SOKiS
- Zakupiono program biblioteczny MAK – GBP

## **KRASNOBRÓD**

### *lipiec*

- Z dniem 1.07.2004 r. na emeryturę odeszła pani Sabina Zdonek, dotychczasowy dyrektor MGBP w Krasnobrodzie
- Zorganizowano stoisko informacji turystycznej w ramach obchodów Dni Krasnobrodu – MGBP
- „Lato z książką” – wakacyjny konkurs czytelniczy na najaktywniejszego czytelnika w okresie wakacji – FB Hutki

### *sierpień*

- „Wakacje moich marzeń” – konkurs plastyczno-literacki – MGBP i FB Hutki

### *wrzesień*

- „Najwięcej przeczytanych książek w roku szkolnym 2004/2005” – ogłoszenie konkursu – MGBP, FB Hutki

- Zorganizowano podsumowanie konkursu „Wakacje moich marzeń”, otwarto wystawę pokonkursową – MGBP
- Rozpoczęła się realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” - MGBP i FB Hutki
- Głośne czytanie bajki „Kłopoty króliczka” – FB Hutki

#### *październik*

- Realizacja powiatowego konkursu czytelniczego „Heca na czternaście fajerek, czyli spotkanie z twórczością Hanny Ożogowskiej” – MGBP, FB Hutki

#### *listopad*

- „Jesienne wyklejanki” – zajęcia plastyczne – MGBP
- „Rok Witolda Gombrowicza” – pogadanka i wystawa książek autora – MGBP
- Zakupiono program biblioteczny MAK – MGBP

#### *grudzień*

- Odbyła się promocja tomiku poezji Marianny Olszewskiej pt. „Spacerkiem” – MGBP i CUK
- Głośne czytanie dzieciom książek Gdzie jesteś misiu oraz Krasnoludek i inne wiersze – FB Hutki

### **ŁABUNIE**

#### *wrzesień*

- Włączono się w przygotowania i obchody gminno-parafialnego święta plonów. Biblioteka przygotowała część artystyczną – GBP

#### *październik*

- „Kampania wrześniowa na Zamojszczyźnie” – wykłady dla młodzieży gimnazjalnej prowadzone przez historyka dra Jacka Feduszkę - GBP

#### *listopad*

- Zorganizowano dwa spotkania z Janiną Gąsiorowską – matką chrzestną statku m/s Ziemia Zamojska - GBP

### **MIĄCZYN**

#### *lipiec*

- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie utworów Doroty Gellner oraz Baśni z 1001 nocy
- „Mój najwierniejszy przyjaciel” – konkurs plastyczny

#### *sierpień*

- „100. rocznica urodzin Witolda Gombrowicza” – ekspozycja rocznicowa

- „Wakacyjne spotkania z dziećmi” – zajęcia biblioteczne (rozwiązywanie rebusów, krzyżówek literackich, czytanie fragmentów książek)
- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie utworów Ewy Szelburg-Zarembiny
- „Ilustracja do przeczytanej książki” – konkurs plastyczny

#### *wrzesień*

- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie utworów Kukuryku na ręczniku oraz Słoń Trąbalski
- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci ze szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z biblioteką oraz księgozbiorem dla dzieci

#### *październik*

- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie Baśni Ch. Perraulta
- „100. rocznica urodzin Czesława Centkiewicza”, „26. rocznica pontyfikatu Jana Pawła II”, „140. rocznica urodzin Stefana Żeromskiego” – wystawki rocznicowe

#### *listopad*

- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie utworów Natalii Usenko

#### *grudzień*

- „Wieczór bajek” – cykliczne zajęcia biblioteczne; głośne czytanie utworów tematycznie związanych ze Świętami Bożego Narodzenia
- Zorganizowano wigilijne spotkanie opłatkowe dla czytelników Biblioteki

### **NIELISZ**

#### *lipiec*

- Zorganizowano Gminny Turniej Piłki Nożnej – GBP

#### *wrzesień*

- Włączono się w przygotowania i obchody gminno–parafialnego święta plonów. Biblioteka przygotowała część artystyczną – GBP

### **RADECZNICA**

#### *lipiec*

- „Wakacje z książką” – konkurs rysunkowy oraz ekspozycja książkowa – GBP

#### *wrzesień*

- Zorganizowano spotkanie autorskie Reginy Smoter-Grzeszkiewicz – GBP

- Ogłoszenie i realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” – GBP i FB Gorajec

#### *październik / listopad*

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki uczniów kl. II szkoły podstawowej, której celem GBP było zapoznanie z biblioteką i jej zbiorami – GBP
- „Co w lesie słychać przedstawiamy w bibliotece” – impreza biblioteczna -GBP

#### *grudzień*

- Odbyły się zajęcia poświęcone głośnemu czytaniu dzieciom – FB Gorajec

### **SITANIEC (GBP ZAMOŚĆ)**

#### *lipiec*

- Wakacyjny cykl spotkań dla dzieci, w ramach którego zorganizowano m. in. konkurs Mistrz warcab, quiz literacki, pogadankę Pochodzenie mojego imienia, Kalambury wakacyjne, a także gry i zabawy na powietrzu - GBP
- „O rybaku i złotej rybce” – konkurs plastyczny – FB Mokre

#### *sierpień*

- „Supergłowa” – gra edukacyjna – GBP
- Zorganizowano wycieczkę dla dzieci do ZOO w Zamościu – GBP
- „Książka, która mnie wzruszyła” – konkurs plastyczny – FB Lipsko
- „Jan Brzechwa i Julian Tuwim – moi ulubieni autorzy” – głośne czytanie wierszy - FB Lipsko
- „Moja wakacyjna przygoda” – konkurs rysunkowy i wystawa pokonkursowa – FB Lipsko
- „I ty możesz zostać omnibusem” – konkurs wiedzy – FB Mokre
- „Pejzaż z wakacji” „Widoczki z suszonych kwiatów i traw” „Moje akwarium” – konkursy rysunkowe – FB Płoskie

#### *wrzesień*

- „Dzień klasy II w bibliotece” – impreza biblioteczna – FB Kalinowice
- „Dzieci z oddziału przedszkolnego poznają bibliotekę” – wycieczka do biblioteki – FB Kalinowice
- „Co wiem o Unii Europejskiej” – konkurs wiedzy – FB Lipsko
- „Czytamy wiersze Tuwima” – impreza biblioteczna – FB Mokre
- „Jesień” – konkurs rysunkowy – FB Mokre
- Zorganizowano Konkurs pięknego czytania – FB Wysokie
- październik
- „Czytusiowe czwartki” – inauguracja gminnej akcji głośnego czytania dzieciom – GBP i filie

- „Twórczość Hanny Ożogowskiej” – konkurs literacki – FB Kalinowice
- „I ty możesz ładnie czytać” – konkurs ładnego czytania – FB Kalinowice
- „Cztery pory roku”, „Ilustracje do książek Marii Kownackiej” – konkursy rysunkowe – FB Mokre
- Realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” – FB Płoskie
- „Heca z Ożogowską” – konkurs wiedzy – FB Wysokie
- „Jesienne pejzaże” – konkurs plastyczny – FB Wysokie

#### *listopad*

- „Mój Mikołajek” – ogłoszenie i realizacja konkursu – GBP
- „Kubuś Puchatek i przyjaciele” – konkurs plastyczny – FB Kalinowice
- „Andrzejkowe wróżby” – impreza obrzędowa – FB Lipsko, FB Mokre
- „Bajkowe postacie i nie tylko” – konkurs plastyczny – FB Mokre
- Realizacja powiatowego konkursu literackiego „Heca na czternaście fajerek, czyli spotkanie z twórczością Hanny Ożogowskiej” – FB Płoskie
- „Z Kubusiem Puchatkiem” – gminny konkurs literacki – FB Płoskie
- „Kubuś Puchatek” – konkurs plastyczny – FB Wysokie
- Przeprowadzono eliminacje środowiskowe do konkursu „Spotkanie z Kubusiem Puchatkiem” – FB Wysokie, FB Zawada

#### *grudzień*

- Zorganizowano podsumowanie konkursu „Mój Mikołajek”, któremu towarzyszyło otwarcie wystawy pokonkursowej – GBP
- „Anioły 2004” – konkurs świąteczny – FB Kalinowice
- „Boże Narodzenie” – konkurs plastyczny – FB Lipsko
- „Cztery pory roku – zima”, „Najładniejszy stroik świąteczny” – konkursy plastyczne – FB Mokre
- „Kartka świąteczna”, „Stroik świąteczny” – konkursy plastyczne – FB Płoskie
- „Franklin i jego przyjaciele” – podsumowanie konkursu plastycznego realizowanego w ramach Czytusiowych czwartków. Otwarcie ekspozycji pokonkursowej – FB Wysokie

#### **SITNO**

#### *lipiec*

- „Godzina bajek” – cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie *Baśni Polskich* – FB Horyszów Polski

#### *sierpień*

- „Malujemy grzyby” – zajęcia plastyczne połączone z rozpoznawaniem grzybów jadalnych i trujących – FB Cześniaki

#### *wrzesień*

- Realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego” – GBP
- „Godzina bajek” - cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie Baśni Ch. Perraulta – FB Horyszów Polski

#### *listopad*

- Zorganizowano wycieczkę do biblioteki dla dzieci z kl. II szkoły podstawowej, której celem było zapoznanie z biblioteką i księgozbiorem dla dzieci – FB Horyszów Polski

#### *grudzień*

- „Piszemy artykuły do 3. numeru kwartalnika Wieści gminne” – zajęcia czytelnicze – GBP
- „Godzina bajek” - cykliczne zajęcia dla dzieci, podczas których odbyło się głośne czytanie dalszej części Baśni Polskich – FB Horyszów Polski

### **SKIERBIESZÓW**

#### *wrzesień*

- „Ulubiona postać z bajek” – konkurs rysunkowy – GBP

#### *październik*

- „Mój nauczyciel” – konkurs plastyczny – GBP

#### *listopad*

- „Ilustracja do ulubionej książki” – konkurs plastyczny - GBP

### **STARY ZAMOŚĆ**

#### *lipiec / sierpień*

- Organizacja akcji Lato 2004 – zajęć dla dzieci i młodzieży pozostającej w okresie wakacji w miejscu zamieszkania. Program obejmował: konkursy, zabawy i gry sportowe, wycieczki rowerowe, zajęcia plastyczne, wycieczkę do ZOO, wyjazd na pływalię - FB Udrycze

#### *październik*

- „Jesień” – zajęcia plastyczne – FB Udrycze

#### *grudzień*

- „Misiolandia” – cykl spotkań poświęconych głośnemu czytaniu dzieciom – GBP

## SUŁÓW

### *lipiec / sierpień*

- Zorganizowano zajęcia dla dzieci pozostających w okresie wakacji w miejscu zamieszkania. Składały się na nie gry i zabawy świetlicowe, zajęcia sportowe, wycieczki, konkursy rysunkowe – GBP
- „Moje wakacje” – konkurs rysunkowy - GBP

### *wrzesień*

- „Korzystamy z biblioteki i księgozbioru” – wycieczka do biblioteki dla dzieci z kl. I szkoły podstawowej - GBP

### *grudzień*

- Zakupiono program biblioteczny MAK - GBP

## SZCZEBRZESZYN

### *lipiec / sierpień*

- Edukacja i zabawa poprzez INTERNET – zajęcia biblioteczne dla dzieci z rodzin ubogich i zaniedbanych – MGBP

### *wrzesień*

- „Haftowane obrazy” – wystawa prac czytelników biblioteki – MGBP
- „Zapoznanie z biblioteką i zasadami korzystania z niej” - lekcja biblioteczna dla kl. I szkoły podstawowej
- Realizacja powiatowego konkursu ekologicznego „W obronie susła perełkowanego”

### *październik*

- „Gdzie jest Nemo” – prezentacja filmu –MGBP

### *listopad*

- „Mały lord” – zajęcia biblioteczne Koła Przyjaciół Biblioteki (czytanie fragmentów książki, poznanie losów bohatera) – MGBP

### *grudzień*

- „Zwyczaje i obrzędy świąteczne” – zajęcia biblioteczne, w ramach których przygotowano szopkę, wykonane zostały kartki świąteczne oraz przeprowadzono quiz o tematyce świątecznej – MGBP

Halina Zielińska



**WYDAWCA:**

**POWIATOWA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA  
W ZAMOŚCIU**

**22- 400 Zamość, ul. Kamienna 20**

**Zespół redakcyjny:**

Biniek Halina  
Gruszka Krystyna - red. nacz.  
Miksza-Kordulska Jolanta  
Zielińska Halina

**Projekt okładki:**

Elżbieta Gnyp

**Adres redakcji:**

Dział Instrukcyjno-Metodyczny PiMBP  
22-400 Zamość  
ul. Kamienna 20  
tel. 6271154

**Nakład:** 50 egz.

**Druk:**

Biuro Technika  
Marek Błaszczak

**Oprawa:**

**Pracownia Intrologatorska**  
PiMBP w Zamościu

**Zrealizowano przy wsparciu finansowym Powiatu Zamojskiego**





2005/1 (21)